

Evropská
komise

EU &

On-line verze této publikace, která obsahuje odkazy na obsah on-line, je ke stažení ve formátech PDF a HTML na adrese:

<https://op.europa.eu/webpub/com/eu-and-me/cs/>

https://europa.eu/learning-corner/home_cs

Evropská komise
Generální ředitelství pro komunikaci
Redakční služba a cílená osvěta
1049 Brusel
BELGIE

Rukopis dokončen v lednu 2020.

Text této publikace vychází z německého rukopisu publikace z roku 2010 „*Evropa: Informační příručka pro mladé*“, Eckart D. Stratenschulte, Europäische Akademie Berlin. Pro toto vydání Generální ředitelství Evropské komise pro komunikaci publikaci revidovalo a aktualizovalo.

Print	ISBN 978-92-76-00972-6	doi:10.2775/481780	NA-03-19-153-CS-C
PDF	ISBN 978-92-76-00966-5	doi:10.2775/972863	NA-03-19-153-CS-N
HTML	ISBN 978-92-76-00948-1	doi:10.2775/640896	NA-03-19-153-CS-Q

Lucemburk: Úřad pro publikace
Evropské unie, 2020

© Evropská unie, 2020

Opakované použití je povoleno pouze s uvedením zdroje. Politiku opakovaného použití dokumentů Evropské komise upravuje rozhodnutí 2011/833/EU (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39). Pro použití nebo reprodukci fotografií či jiného materiálu, k nimž EU nemá autorské právo, je nutné získat svolení přímo od držitelů autorských práv.

PODĚKOVÁNÍ

Všechny snímky © Evropská unie, kromě:

Fotografie:

Titulní strana: © Patrick Sheandell O' Carroll/PhotoAlto
Strana 1 © iStock.com/kentarcajuan

Ilustrace:

Strana 1 © iStock.com/lushik
Strana 11 © iStock.com/TCmake_photo
Strana 13 © iStock.com/molotovcoketail
Strana 20 © iStock.com/macrovector
Strana 27 © iStock.com/macrovector
Strana 28 © iStock.com/AF-studio
Strana 31 © iStock.com/DenPotisev
Strana 32 © iStock.com/nadia_bormotova
Strana 33 © iStock.com/vladwel
Strana 37 © iStock.com/Jane_Kelly
Strana 45 © iStock.com/bluebearry
Strana 48 © iStock.com/steinar14

EU &

JÁ

**EU &
JÁ**

A solid yellow horizontal rectangle located at the bottom of the graphic, centered under the word 'JÁ'.

Jste-li občanem některé země EU, pak jste také evropským občanem. Co to však konkrétně znamená? Co pro nás Evropská unie dělá? Začněme třeba tím, že žijeme v míru. To je samo o sobě obrovským úspěchem, není to ale jediná věc, kterou pro nás Evropa udělala.

Pokud je vám mezi čtrnácti a osmnácti lety a chcete se o Evropské unii dozvědět více, pak je tato příručka určena právě vám!

Přečtete si, jak byla Evropská unie vybudována, jaké hodnoty sdílíme, jak je EU uspořádána a jaký to má všechno význam ve vašem každodenním životě. Dozvíte se také o mnoha problémech, které dnes EU řeší a které budou formovat i vaši budoucnost.

Evropská unie se buduje postupně. Je to nepřetržitě „rozdělaná práce“ a brzy bude na vaší generaci, aby rozhodla, jak v ní pokračovat. Nyní je tedy správná doba, abyste si vy sami vytvořili na EU vlastní názor. Tato publikace a úkoly, které obsahuje, by měly poskytnout podněty k zamyšlení nejen pro vás, ale i pro vaše přátele a rodinu, až spolu budete o Evropě diskutovat.

europa.eu/!Hq66CD

Tuto příručku doprovází on-line kvíz, který zábavnou formou umožňuje vrátit se k některým zde probíraným otázkám.

Máte k této publikaci poznámky nebo návrhy?

Napište nám je na adresu:

comm-publi-feedback@ec.europa.eu

A photograph of a large crowd of people at an outdoor event. In the foreground, a hand wearing a gold watch holds a flagpole with the European Union flag (blue with yellow stars). The flag is waving. The background shows a crowd of people, some wearing winter hats, and a red tent. A large, semi-transparent text overlay is centered in the image.

EU &
JÁ

**CO JE
EVROPSKÁ
UNIE?**

6

**JAK
EVROPSKÁ
UNIE
FUNGUJE?**

14

OBSAH

**JAKÝ MÁ
EU VÝZNAM
VE VAŠEM
KAŽDODENNÍM
ŽIVOTĚ?**

26

**CO MÁ EU
VE SVÉM
PROGRAMU?**

38

OD SVÉHO VZNIKU V ROCE 1957 SE EU ROZROSTLA Z ŠESTI NA 27 ZEMÍ. TYTO ZEMĚ SPOJILY SVÉ SÍLY PRO LEPŠÍ BUDOUCNOST. KTERÉ ZEMĚ PATŘÍ DO EU A KDY SE STALY JEJÍMI ČLENY? V TÉTO KAPITOLE SE DOZVÍTE, JAK SE EU STALA TÍM, ČÍM JE DNES, A TAKÉ DÍKY ČEMU JE TAK JEDINEČNÁ.

CO JE EVROPSKÁ UNIE?

Členské státy EU

Evropská unie není státem, ale jedinečným partnerstvím mezi evropskými zeměmi, nazývanými členské státy. Společně zaujímají velkou část evropského kontinentu. EU je domovem více než 446 milionů lidí, což odpovídá přibližně 6 % světové populace. Občané členských států EU jsou zároveň občany Evropské unie.

Evropskou unií v současnosti tvoří 27 zemí. V červnu 2016 jedna z nich, Spojené království, zvolila v referendu odchod z EU a v roce 2020 odešla.

ÚKOL 1

KDO JE ČLEMEM EU?

Podívejte se na seznam vlajek a názvů zemí uvedený vpravo. Všechny jsou evropské, ale ne všechny patří do Evropské unie. Ze seznamu vyberte ty, které do Evropské unie patří. Tyto země pak najdete na mapě. Pokud potřebujete pomoc, podívejte se na tyto internetové stránky: europa.eu/!bT97Hr

- ☐ ALBÁNIE
- ☐ ANDORRA
- ☐ BELGIE
- ☐ BOSNA A HERCEGOVINA
- ☐ BULHARSKO
- ☐ ČERNÁ HORA
- ☐ ČESKO
- ☐ DÁNSKO
- ☐ ESTONSKO
- ☐ FINSKO
- ☐ FRANCIE
- ☐ CHORVATSKO
- ☐ IRSKO
- ☐ ISLAND
- ☐ ITÁLIE
- ☐ KYPR
- ☐ LICHTENŠTEJNSKO
- ☐ LITVA
- ☐ LOTYŠSKO
- ☐ LUCEMBURSKO
- ☐ MAĎARSKO
- ☐ MALTA
- ☐ MOLDAVSKO
- ☐ NĚMECKO
- ☐ NIZOZEMSKO
- ☐ NORSKO
- ☐ POLSKO
- ☐ PORTUGALSKO
- ☐ RAKOUSKO
- ☐ RUMUNSKO
- ☐ ŘECKO
- ☐ SEVERNÍ MAKEDONIE
- ☐ SLOVENSKO
- ☐ SLOVINSKO
- ☐ SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ
- ☐ SRBSKO
- ☐ ŠPANĚLSKO
- ☐ ŠVÉDSKO
- ☐ ŠVÝCARSKO
- ☐ TURECKO
- ☐ UKRAJINA
- ☐ VATIKÁN

ÚKOL 2

CO O TĚCHTO ZEMÍCH VÍTE NEBO CO O NICH MŮŽETE ZJISTIT?

Představte si, že pracujete pro cestovní kancelář v Evropě. Vyberte si dvě země EU, které znáte nejlépe, a vytvořte krátké shrnutí pro turisty. Například kolik obyvatel v nich žije a jaká jsou jejich hlavní města? Co mohou návštěvníkům nabídnout (jídlo, kultura, jazyk atd.)?

Úřední jazyky v EU

Evropská unie má 24 úředních jazyků.

Proč je jich tolik? EU by bez svých členských států a občanů neexistovala. Jako demokratická organizace musí komunikovat s vládami jednotlivých členských států, jejich občany, společnostmi a veřejnými subjekty v jejich vlastním jazyce.

Lidé mají právo vědět, co se děje jejich jménem. Musí mít také možnost aktivně se na záležitostech EU podílet, aniž by se nejdříve museli naučit nějaký cizí jazyk. Věděli jste, že můžete orgánům EU napsat v kterémkoli z 24 úředních jazyků a ve stejném jazyce dostat odpověď?

V této interaktivní audio příručce si můžete poslechnout, jak v mluvené řeči zní všech 24 jazyků: europa.eu/!Jh63Vg

DOBRÓ ÚTRO / BUENOS DÍAS
DOBRÉ RÁNO / GODMORGEN
GUTEN MORGEN / TERE HOMMIKUST
KALIMERA / GOOD MORNING
BONJOUR / DIA DUIT
DOBRO JUTRO / BUONGIORNO
LABAS RYTAS / LABRĪT
JÓ NAPOT / L-GĦODWA T-TAJBA
GOEDEMORGEN / DZIEŃ DOBRY / BOM DIA
BUNĂ DIMINEAȚA / DOBRÉ RÁNO
DOBRO JUTRO / HYVÄÄ HUOMENTA
GOD MORGON

JEDNOTNÁ V ROZMANITOSTI

Evropské hodnoty

Už jste někdy slyšeli výraz „Jednotná v rozmanitosti“? Je to motto EU a vyjadřuje, v čem spočívají hodnoty EU. Každá země EU má svou vlastní kulturu, jazyk a tradice, ale všechny sdílí stejné společné hodnoty, a pokud chtějí být součástí Evropské unie, musí je respektovat.

Základní hodnotou, která spojuje všechny členské státy, je demokracie. To znamená, že členy EU mohou být pouze demokratické země.

Ostatní hodnoty EU, které jsou společné pro všechny členské státy, zahrnují lidskou důstojnost, svobodu, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin.

Tyto hodnoty jsou stanoveny v důležitém právním textu, nazývaném smlouva, kterou všechny členské státy schválily, a musí ji tedy dodržovat. Nejnovější smlouvou je Lisabonská smlouva. Byla podepsána v hlavním městě Portugalska v roce 2007.

Z šesti na 27 zemí EU

Jak jsme viděli, EU se skládá z velmi odlišných států. Největší z nich – Německo – má téměř 82 milionů obyvatel a nejmenší – Malta – okolo 400 000. Evropané mluví různými jazyky a používají tři různé abecedy (latinku, řeckou abecedu a cyrilici). Jsou tu různé tradice, kultury, jídla a lidové slavnosti.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Vlajku Evropy tvoří dvanáct zlatých hvězd na modrém pozadí. Byla přijata v roce 1984 Evropskou unií (která se v té době nazývala Evropské hospodářské společenství) a nyní vlaje nad parlamenty, obecními budovami, parky a památkami po celé Evropě. Její vzhled symbolizuje národy Evropy a kruh představuje jejich jednotu. Počet hvězd se nikdy nemění – je jich stále dvanáct: představují dokonalost a celistvost.

ÚKOL 3

CO KONKRÉTNĚ ZNAMENAJÍ HODNOTY A ZÁSADY EU

Část 1. Zakřížkujte správný sloupec pro každou z níže uvedených devíti otázek. Ve skupinkách diskutujte o tom, co podle vás země musí udělat a co by nikdy udělat neměla, pokud chce být součástí EU.

Země, ...	(A) se může stát členem EU	(B) se nemůže stát členem EU
1. která nezaručuje svobodu tisku,	☐	☐
2. která používá trest smrti,	☐	☐
3. která občanům umožňuje, aby protestovali proti vládě,	☐	☐
4. kde se pravidelně volí parlament,	☐	☐
5. kde prezident vládne až do své smrti a poté jej nahradí syn nebo dcera,	☐	☐
6. kde politiku určuje armáda, která dokonce může zasáhnout vojenskou mocí do vnitřní politiky,	☐	☐
7. kde jsou lidé považováni za nevinné tak dlouho, dokud o jejich vině nerozhodne soud,	☐	☐
8. kde existuje jen jedna politická strana, která vládne stále,	☐	☐
9. která chrání menšiny, i když je většina proti nim,	☐	☐

Část 2. Ve skupinkách si vyberte dvě z pěti níže uvedených hodnot EU a diskutujte s ostatními členy vaší skupiny o tom, co pro vás znamenají:

DEMOKRACIE
LIDSKÁ DŮSTOJNOST
SVOBODA
ROVNOST
DODRŽOVÁNÍ LIDSKÝCH PRÁV

Jak to všechno začalo?

Po druhé světové válce, která trvala od roku 1939 do roku 1945 a vypukla pouhých dvacet let po skončení první světové války, byli lidé rozhodnutí, že nic takového se už nikdy nesmí opakovat.

V letech 1945 až 1950 začalo několik evropských politiků, mezi nimi Robert Schuman, Konrad Adenauer, Alcide De Gasperi a Winston Churchill, proces budování Evropské unie, v níž dnes žijeme. V západní Evropě byly vytvořeny nové struktury pro hospodářské a politické sjednocení evropských zemí, aby byl zajištěn trvalý mír a prosperita.

Dne 9. května 1950 Robert Schuman (tehdejší francouzský ministr zahraničí) navrhl, že by výroba uhlí a oceli – surovin, které byly použity pro přípravu války – měla být řízena společně, aby se žádná země nemohla tajně vyzbrojovat proti ostatním. Tehdy hrálo uhlí stejnou úlohu, jakou hraje v dnešní době ropa a zemní plyn, neboť bylo nejdůležitějším dostupným zdrojem energie. Evropské společenství uhlí a oceli, z něhož vznikla dnešní EU, se zrodilo v roce 1952. Toto společenství založilo šest sousedících zemí: Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko.

1957
ŘÍMSKÁ SMLOUVA:
EVROPSKÉ HOSPODÁŘSKÉ
SPOLEČENSTVÍ

Rozšířená spolupráce

O několik let později se šest zakládajících zemí rozhodlo rozšířit svou spolupráci na další hospodářská odvětví. V roce 1957 byla podepsána Římská smlouva, kterou bylo založeno Evropské hospodářské společenství. Vzájemné nepřátelství nahradila spolupráce, která byla neobyčejně úspěšná. Evropské hospodářské společenství dosáhlo obrovského hospodářského vzestupu. Není divu, že v průběhu let žádaly o vstup další a další země.

Noví členové

V roce 1973 přistoupily k EU Dánsko, Irsko a Spojené království*.

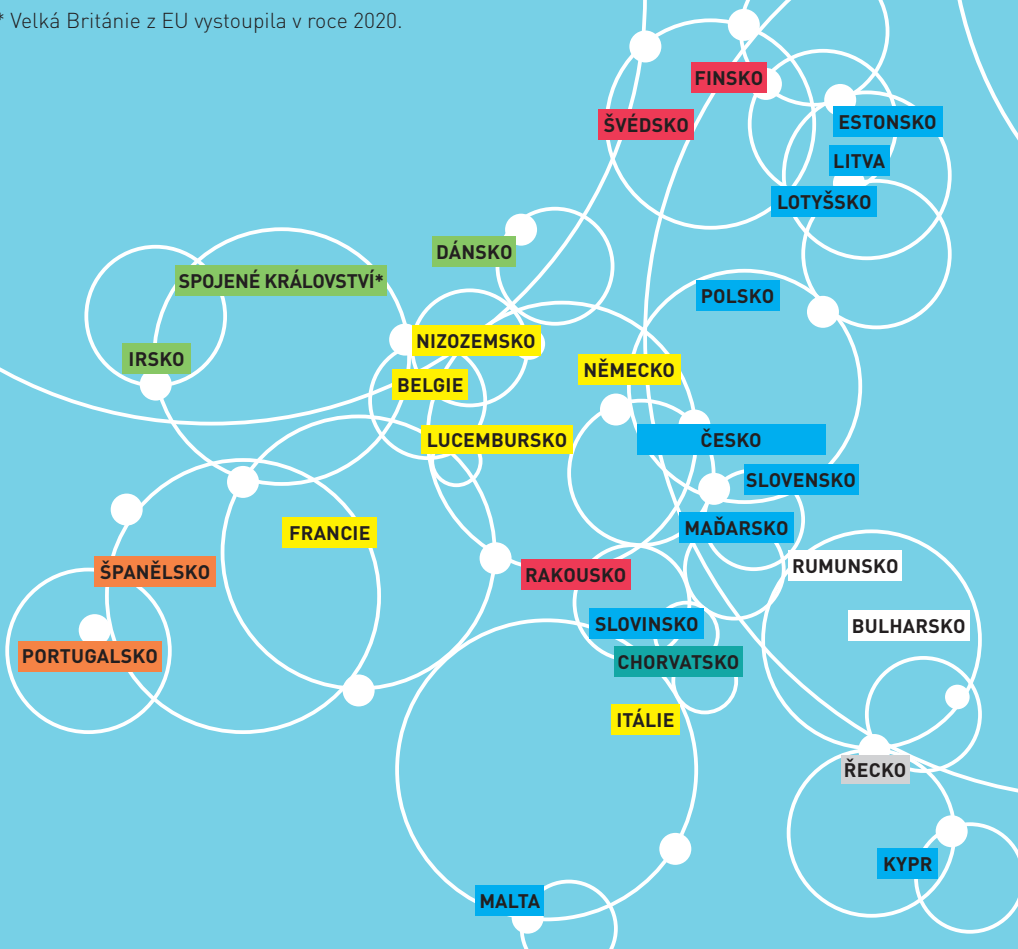
O několik let později se tři evropské země, v nichž dříve panovala diktatura, staly demokratickými a mohly se ucházet o členství. Jednalo se o Řecko, které přistoupilo v roce 1981, a po něm následovaly Portugalsko a Španělsko v roce 1986. Finsko, Rakousko a Švédsko přistoupily k Evropské unii v roce 1995 a počet členů se tím zvýšil na patnáct.

Brzy po druhé světové válce rozdělila železná opona Evropu na Východ a Západ. Začala studená válka, která trvala 40 let. Symbolem tohoto rozdělení byla Berlínská zeď. Po jejím pádu v roce 1989 se středoevropským a východoevropským zemím, které byly dříve ovládány bývalým Sovětským svazem, otevřela cesta k reformě jejich systémů a k podání žádosti o vstup do EU. V roce 2004 přistoupilo k EU osm zemí ze střední a východní Evropy: Česko, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko, Slovensko a Slovinsko. Ve stejném roce se členy staly také středomořské ostrovy Kypr a Malta. V roce 2007 přistoupily Bulharsko a Rumunsko a v roce 2013 se 28. členem EU stalo Chorvatsko.

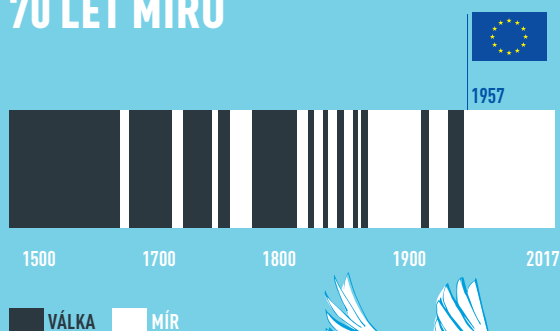
Vstup nových členů do EU pomohl udržet mír a stabilitu v Evropě a rozšířit oblast demokracie a jednotný trh. Každý nový člen musí být připraven podepsat smlouvy a přijmout celý soubor právních předpisů EU. Musí respektovat zásady svobody, demokracie, úcty k lidským právům a základním svobodám a zásady právního státu.

2013
2007
2004
1995
1986
1981
1973
1957

* Velká Británie z EU vystoupila v roce 2020.

70 LET MÍRU

Nobelova cena míru

I když někdy dochází mezi zeměmi EU k neshodám, základní principy EU se v posledních 70 letech nezměnily. V roce 2012 získala Evropská unie díky své neúnavné práci pro mír, demokracii a lidská práva v Evropě i ve světě Nobelovu cenu míru. EU se tak stala prvním společenstvím států na světě, kterému se této pocty dostalo.

ÚKOL 4

CO ZNAMENÁ EVROPSKÁ UNIE PRO MLADÉ LIDI?

Jak jsme viděli, Evropská unie vznikla začátkem 50. let 20. století, kdy její základní pravidla stanovili lidé, kteří prožili ukrutnosti jedné, nebo dokonce dvou světových válek. Tyto války způsobily smrt desítek milionů lidí na celém kontinentě. Základní myšlenkou bylo vyhnout se budoucím konfliktům navázáním úzké spolupráce mezi zeměmi a sjednocením jejich občanů: docela odvážný projekt pro země a lidi, kteří mezi sebou nedávno měli konflikt.

Jen málo mladých lidí má dodnes žijící příbuzné, kteří by jim mohli vyprávět, co prožívali v těchto těžkých dobách. Vy a vaši přátelé jste se narodili kolem roku 2004, kdy Evropa už 50 let žila v míru a prosperitě. **Co si jako mladý člověk myslíte o tomto dlouhotrvajícím míru v Evropě? Považujete to za samozřejmost nebo máte někdy obavy o budoucnost?** Diskutujte o tom se svými spolužáky.

VE ZPRÁVÁCH ČASTO SLÝCHÁTE, ŽE „BRUSEL“ ROZHODL TO ČI
ONO. CO TO ALE VLASTNĚ ZNAMENÁ? KDO NEBO CO JE TEN
„BRUSEL“? TATO KAPITOLA VÁM STRUČNĚ VYSVĚTLÍ, JAK JE EU
USPOŘÁDÁNA. JAKÉ JSOU ORGÁNY EU A CO DĚLAJÍ? JAKÉ MAJÍ
POVINNOSTI?

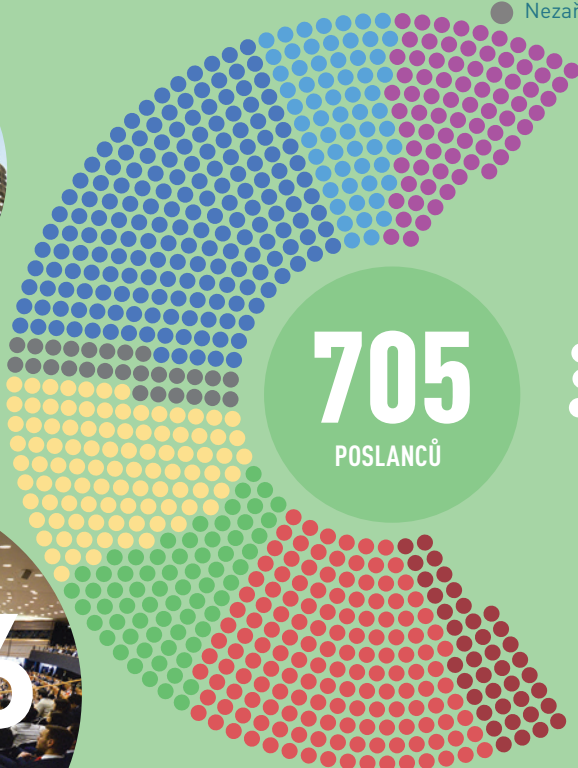
JAK EVROPSKÁ UNIE FUNGUJE?

Kdo o čem v EU rozhoduje?

Když slyšíte diskuze o politice, často se mluví o lidech: například o předsedovi vlády vaší země nebo o lídru opozice. Jsou to totiž lidé, kdo přijímá rozhodnutí a utváří politiky. A totéž platí pro EU.

Evropské orgány jsou jednoduše místa, kde se politici ze všech zemí EU mohou setkávat a společně usilovat o dosažení konkrétních výsledků. Podívejme se na orgány, v nichž se přijímá většina rozhodnutí.

- Poslanecký klub Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů)
- Skupina progresivní aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu
- Renew Europe Group
- Skupina Identita a demokracie
- Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance
- Skupina Evropských konzervativců a reformistů
- Skupina konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice
- Nezařazení poslanci

705
POSILCŮ

europarl.europa.eu/portal/cs

Evropský parlament

Evropský parlament je hlasem občanů. Zastupuje občany zemí EU, kteří volí jeho poslance přímo každých pět let. Poslední evropské volby se konaly na jaře 2019. Příští budou uspořádány v roce 2024. Od osmnácti let máte právo hlasovat ve všech zemích EU kromě Rakouska a Malty, kde můžete hlasovat od šestnácti let, a Řecka, kde můžete hlasovat od sedmnácti.

Hlavní zasedání Parlamentu, nazývaná také „plenární zasedání“, se konají dvanáctkrát ročně ve Štrasburku (Francie) a až šestkrát ročně v Bruselu (Belgie).

Poslance
Evropského
parlamentu volí
přímo evropští
občané

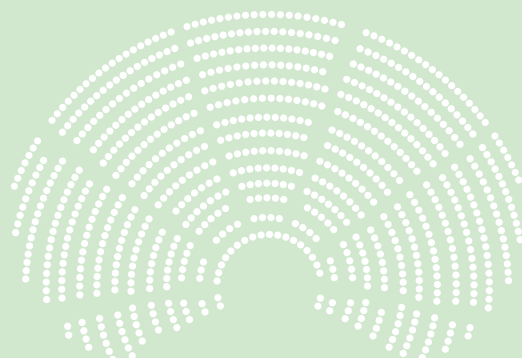
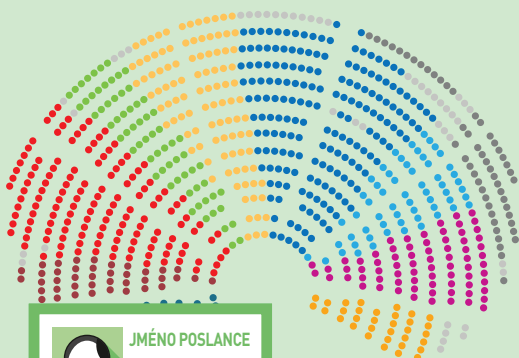
Parlament se skládá z 705 členů ze všech zemí EU. V závislosti na své velikosti mají velké země více poslanců než ty malé. Poslanci s podobnými politickými názory pracují společně v politických skupinách. Nevytvářejí skupiny podle své státní příslušnosti.

Parlament přijímá rozhodnutí o evropských právních předpisech společně s Radou. Pokud se Parlament a Rada ohledně některého návrhu předpisu neshodnou, žádný nový právní předpis nebude. Parlament volí předsedu Evropské komise a schvaluje 27 členů Komise jako sbor. Kromě toho schvaluje rozpočet Evropské unie.

ÚKOL 5

VAŠI ZÁSTUPCI V EVROPSKÉM PARLAMENTU

Příští volby do Evropského parlamentu se budou konat na jaře 2024 a 2029 a možná budete moci do té doby volit. Vaši zástupci budou spolupracovat s poslanci Evropského parlamentu z jiných zemí EU v politických skupinách. V současné době existuje v Evropském parlamentu osm politických skupin. K vytvoření politické skupiny je zapotřebí 25 členů a ve skupině musí být zastoupena alespoň jedna čtvrtina zemí EU. Poslanec nemůže patřit k více než jedné skupině. Někteří poslanci nepatří k žádné politické skupině a označují se jako nezařazení.

	JMÉNO POSLANCE
.....	
STÁTNÍ PŘÍSLUŠNOST	
.....	
POLITICKÁ SKUPINA	
● ● ● ● ● ● ● ●	

Ve skupinkách se podívejte na následující tabulku, v níž uvidíte, které strany z vaší země byly úspěšné v posledních evropských volbách a ke kterým skupinám patří: europa.eu/lck49xq

Podrobnější informace zjistíte na těchto internetových stránkách: europa.eu/lqY66wv. Poznáváte některé z poslanců z vaší země?

ALESPŇ

4

ZASEDÁNÍ
ROČNĚ

Evropská rada

Evropská rada sdružuje prezidenty nebo předsedy vlád zemí EU. Scházejí se nejméně čtyřikrát za rok. Jejich zasedání se často označují jako „evropské summity“. Evropská rada stanoví hlavní priority EU a celkové politické směry.

V jejím čele stojí předseda, který se volí každého 2,5 roku.

Evropská rada nepřijímá právní předpisy EU. To je práce Evropského parlamentu a Rady Evropské unie.

Vedoucí představitelé EU a členských států se scházejí na evropském summitu, v jehož čele stojí předseda Rady

consilium.europa.eu/cs/council-eu/

Rada Evropské unie

Rada Evropské unie zastupuje vlády zemí EU. V Radě se scházejí ministři ze všech zemí EU, aby jednali o záležitostech EU a přijímali rozhodnutí o politikách a právních předpisech EU. To, kteří ministři se sejdou, závisí na projednáváném tématu. Pokud je zasedání například na téma znečištění ovzduší, pak se sejdou ministři životního prostředí. Pokud je pozornost zaměřena na nezaměstnanost, pak se sejdou ministři odpovědní za zaměstnanost a sociální věci.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Radu můžete sledovat při práci ve všech jazycích EU na těchto internetových stránkách:

video.consilium.europa.eu/cs/webcasts

Rada je jedním ze dvou rozhodovacích orgánů. Bez Rady a bez ministrů ze všech zemí EU nelze v Evropské unii nic udělat. Rada přijímá svá rozhodnutí většinovým hlasováním a v některých případech jednomyslně.

O pravidlech hlasování v Radě rozhodují země EU. Dohodly se, že o některých citlivých oblastech budou rozhodovat jednomyslným hlasováním. Pokud se například zasedání týká otázek zdanění nebo bezpečnosti, musí s přijetím rozhodnutí souhlasit všichni ministři. V mnoha ostatních oblastech ministři přijímají rozhodnutí většinovým hlasováním. Například právní předpis EU o nakládání s městským odpadem může být v Radě přijat většinovým hlasováním.

Práci Rady řídí jednotlivé země EU, které se vždy po šesti měsících střídají. V roce 2020 vykonávají předsednictví Chorvatsko a Německo, v roce 2021 bude následovat Portugalsko a Slovinsko a v roce 2022 pak Francie a Česko.

ÚKOL 6

HLASOVÁNÍ V RADĚ

Na zasedáních Rady se přibližně o 80 % návrhů právních předpisů rozhoduje většinovým hlasováním. Každý ministr má jeden hlas: může hlasovat pro návrh nebo proti návrhu, případně se hlasování zdržet. Počet zastoupených občanů se ale liší podle velikosti země. Proto je pro přijetí rozhodnutí vyžadována „dvojitá většina“ (nazývaná také „kvalifikovaná většina“): 55 % zemí EU musí hlasovat pro a tyto země musí zároveň zastupovat alespoň 65 % obyvatel EU.

Více informací zjistíte na internetových stránkách europa.eu/!XJ64XD

Představte si, že vaše třída vybrala peníze na školní výlet a teď se musíte dohodnout, kam pojedete. Jste všichni stejného názoru nebo musíte hlasovat jako v Radě? Předstírejte, že jste ministři v Radě Evropské unie a chcete o navrhovaném cíli vašeho výletu hlasovat dvojitou většinou.

Vyzkoušejte si hlasovací kalkulátor na internetových stránkách Rady a zjistěte, jak tento systém funguje: europa.eu/!Dd34yU

Jeden z vás zastupuje Evropskou komisi a na argumentaci pro určitý cíl výletu má jednu minutu. Jeden z vás zastupuje sekretariát Rady a zodpovídá za hlasovací kalkulátor. Mezi ostatní studenty se rozdělí role ministrů z každé z 27 zemí EU.

Každá země pak prohlásí, zda je pro navrhovaný cíl výletu nebo proti, a hlas se zaznamená do hlasovacího kalkulátoru Rady. Jak to dopadlo? Dokázali jste se dohodnout na navrhovaném cíli? Své úvahy na toto téma prodiskutujte ve skupině.

PROSTÁ VĚTŠINA VS. DVOJÍ/KVALIFIKOVANÁ VĚTŠINA

27 členských států
Minimální počet hlasů pro přijetí návrhu: 55 % = 15

PROSTÁ VĚTŠINA CELKEM =

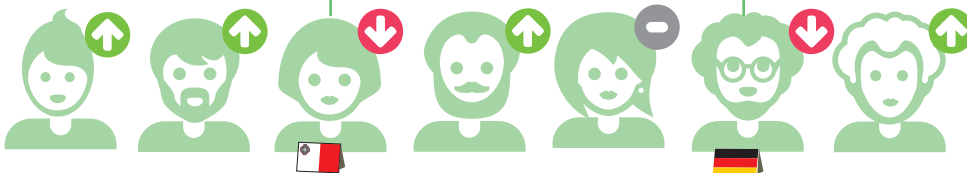
% obyvatel
Minimální počet hlasů pro přijetí návrhu: 65 %

použijte hlasovací kalkulátor

MALTA PŘEDSTAVUJE
0,11 % OBYVATEL EU

NĚMECKO PŘEDSTAVUJE
18,56 % OBYVATEL EU

Evropská komise

Evropská komise se skládá z 27 členů – jednoho předsedy a 26 komisařů (včetně místopředsedů).

Předsedu formálně volí na dobu pěti let Evropský parlament na návrh Evropské rady. Každá země EU má jednoho komisaře. Komisaře schvaluje Evropský parlament na návrh jednotlivých vlád a tito komisaři jsou jmenováni také na dobu pěti let.

Komisaři neprosazují postoje země, ze které pocházejí, ale zastupují společné zájmy EU. Každý člen Komise je odpovědný za svůj resort, například energetiku, hospodářství nebo obchod.

Evropská komise **navrhuje nové právní předpisy a programy** v obecném zájmu EU.

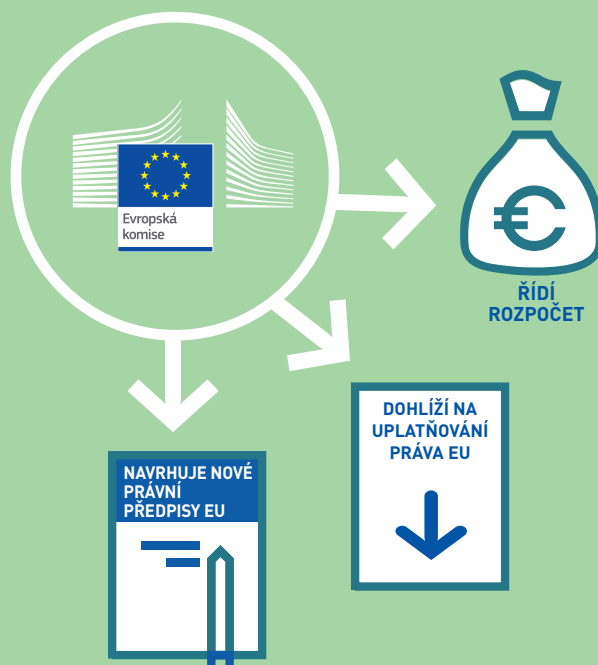
Než Komise předloží návrh, vyžádá si stanoviska vnitrostátních parlamentů, vlád, zájmových skupin a odborníků a také široké veřejnosti, která je vyzvána, aby se vyjádřila on-line.

Návrhy Komise podrobně přezkoumá Evropský parlament a Rada. Tyto dva orgány přijímají konečná rozhodnutí o všech právních předpisech EU. Mohou samozřejmě návrhy pozměnit nebo zcela odmítnout.

Evropská komise je „výkonným orgánem“ EU.

Řídí politiky EU a rozpočet a zajišťuje, aby členské státy správně uplatňovaly právo EU.

Evropská komise je „výkonným orgánem“ EU

**VĚDĚLI JSTE, ŽE
EVROPSKÉ ORGÁNY
MŮŽETE NAVŠTÍVIT?**

www.europarl.europa.eu/visiting/cs

Můžete
navštívit orgány
EU, včetně

Evropského
parlamentu, Rady
a Evropské rady a
rovněž Evropské
komise.

consilium.europa.eu/cs/contact/visits

europa.eu/!UW74XD

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Každodenní práci Komise vykonávají její administrativní pracovníci, odborníci, překladatelé, tlumočníci a asistenti. Úředníci Komise jsou přijímáni stejně jako pracovníci ostatních orgánů EU prostřednictvím Evropského úřadu pro výběr personálu: epso.europa.eu/home_cs

Tito úředníci jsou občany jednotlivých zemí EU a jsou vybíráni na základě výběrových řízení. Pro Komisi pracuje přibližně 33 000 osob. To může znít jako velmi vysoké číslo, ale ve skutečnosti je to méně, než činí počet magistrátních úředníků většiny velkých měst v Evropě.

Pokud máte pocit, že by vás tato profesní dráha mohla zajímat, pak byste mohli začít jako stážista.

Jakmile ukončíte studium na univerzitě, můžete se přihlásit na odbornou stáž v EU. Více informací najdete zde: europa.eu/!Nj76hP

33 000
OSOB PRACUJE
V EVROPSKÉ KOMISI

Soudní dvůr Evropské unie

Za posledních 60 let země EU společně vytvořily mnoho právních předpisů EU. Pochopitelně může docházet ke sporům ohledně výkladu těchto předpisů v okamžiku jejich zavádění do praxe v jednotlivých zemích EU. Pokud má vnitrostátní soud pochybnosti o výkladu určitého právního předpisu EU, může požádat Soudní dvůr o vysvětlení. Stejně tak jednotlivé země EU ne vždy uplatňují předpisy EU správně. V tomto případě může Komise nebo jiná země EU danou věc předložit soudu. Soud sídlí v Lucemburku a skládá se z jednoho soudce za každou zemi EU. Zajišťuje, aby byly právní předpisy EU vykládány a uplatňovány stejně ve všech zemích EU. Bližší informace viz: curia.europa.eu

ÚKOL 7

KDO CO V EU DĚLÁ?

O struktuře EU jste se toho dozvěděli opravdu hodně! Je však důležité pochopit, co tzv. Brusel doopravdy je a kdo je za co v EU odpovědný. Udělejte si níže uvedený test a zjistěte, kolik si toho pamatujete. Zakřížkujte políčko u orgánů EU, ke kterým se popis vztahuje.

Kdo...?	Evropský parlament	Evropská rada	Rada Evropské unie	Evropská komise	Evropský soudní dvůr
1. Vypracovává návrhy právních předpisů EU	☐	☐	☐	☐	☐
2. Schvaluje právní předpisy EU	☐	☐	☐	☐	☐
3. Skládá se (pouze) z jednoho zástupce/člena za každou zemi EU	☐	☐	☐	☐	☐
4. Je volen(a) občany EU	☐	☐	☐	☐	☐
5. Plní rozpočet	☐	☐	☐	☐	☐
6. Zastupuje zájmy občanů	☐	☐	☐	☐	☐
7. Zastupuje zájmy zemí EU / jejich vlád	☐	☐	☐	☐	☐
8. Rozhoduje o výkladu právních předpisů EU	☐	☐	☐	☐	☐
9. Určuje obecný směr politiky EU	☐	☐	☐	☐	☐

Kromě zde uvedených orgánů jste možná slyšeli o těchto dalších orgánech a institucích EU.

- Evropská centrální banka: www.ecb.europa.eu
- Evropský účetní dvůr: eca.europa.eu/cs/Pages/ecadefault.aspx
- Evropská služba pro vnější činnost: eeas.europa.eu
- Evropský hospodářský a sociální výbor: www.eesc.europa.eu/cs
- Evropský výbor regionů: cor.europa.eu/cs/Pages/home.aspx
- Evropská investiční banka: eib.europa.eu
- Evropský veřejný ochránce práv: ombudsman.europa.eu/cs/home.faces
- Evropský inspektor ochrany údajů: edps.europa.eu

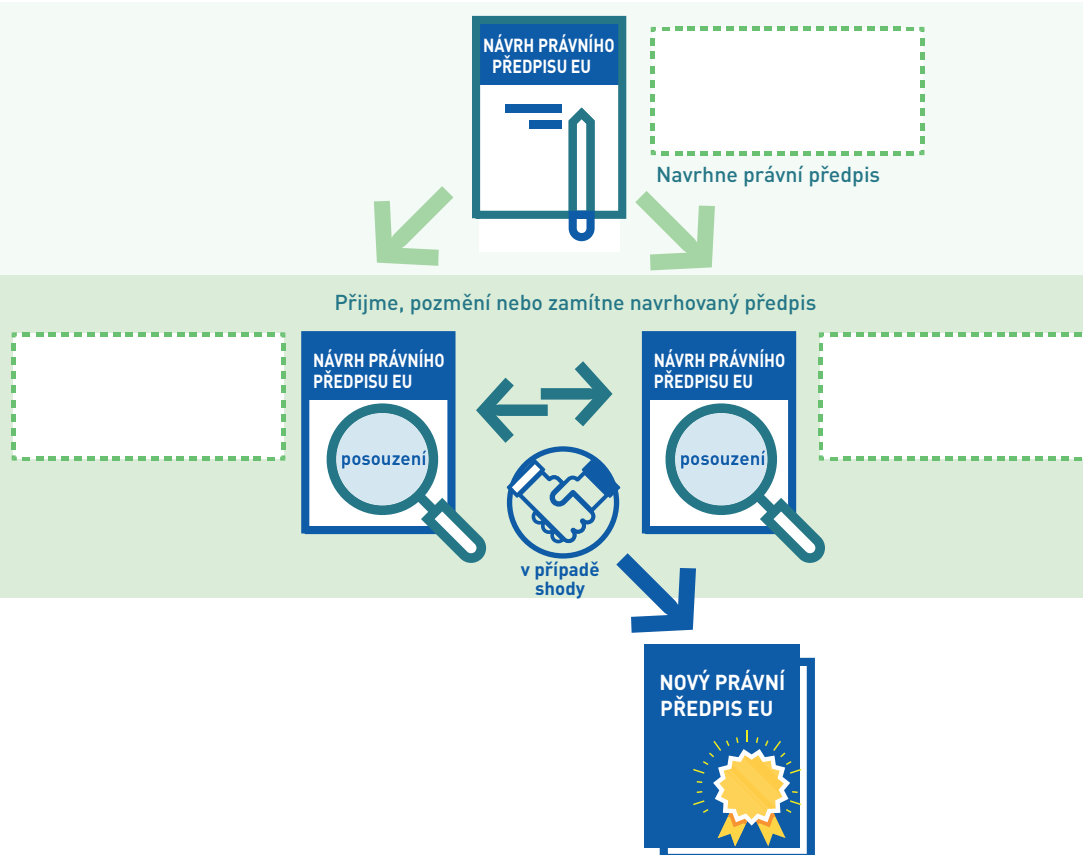
Více informací
viz:
europa.eu/!Yw76ND

ÚKOL 8

VYTVÁŘENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ V EU

Nejběžnější postup vytváření právních předpisů v EU se nazývá „řádný legislativní postup“. Při tomto postupu se předloží návrh nového předpisu a tento návrh se poté nejvýše třikrát posuzuje a přezkoumává (tzv. čtení). Pokud nelze dosáhnout dohody, návrh je stažen.

Do těchto tří čtení jsou zapojeny především tři orgány: Evropský parlament, Rada Evropské unie a Evropská komise. Každý z orgánů přiřadte do správného pole.

ÚKOL 9

KDO JE KDO?

Už toho víte hodně o evropských orgánech, ale znáte jména a obličeje lidí, kteří je řídí? Kdo je například současným předsedou Evropské komise? A kdo jsou ti další lidé na fotografiích? Otestujte se.

Uved'te správné číslo do políčka vedle těchto jmen:

Charles Michel

Ursula von der Leyenová

David Maria Sassoli

Josep Borrell

A nyní zkuste, zda k nim dokážete přiřadit jejich pracovní pozici uvedením správného čísla v každém z níže uvedených políček:

Předseda
Evropského
parlamentu

Vysoký představitel Unie
pro zahraniční věci a
bezpečnostní politiku a
místopředseda Evropské
komise

Předseda
Evropské rady
od 1. prosince
2019 do 31.
května 2022

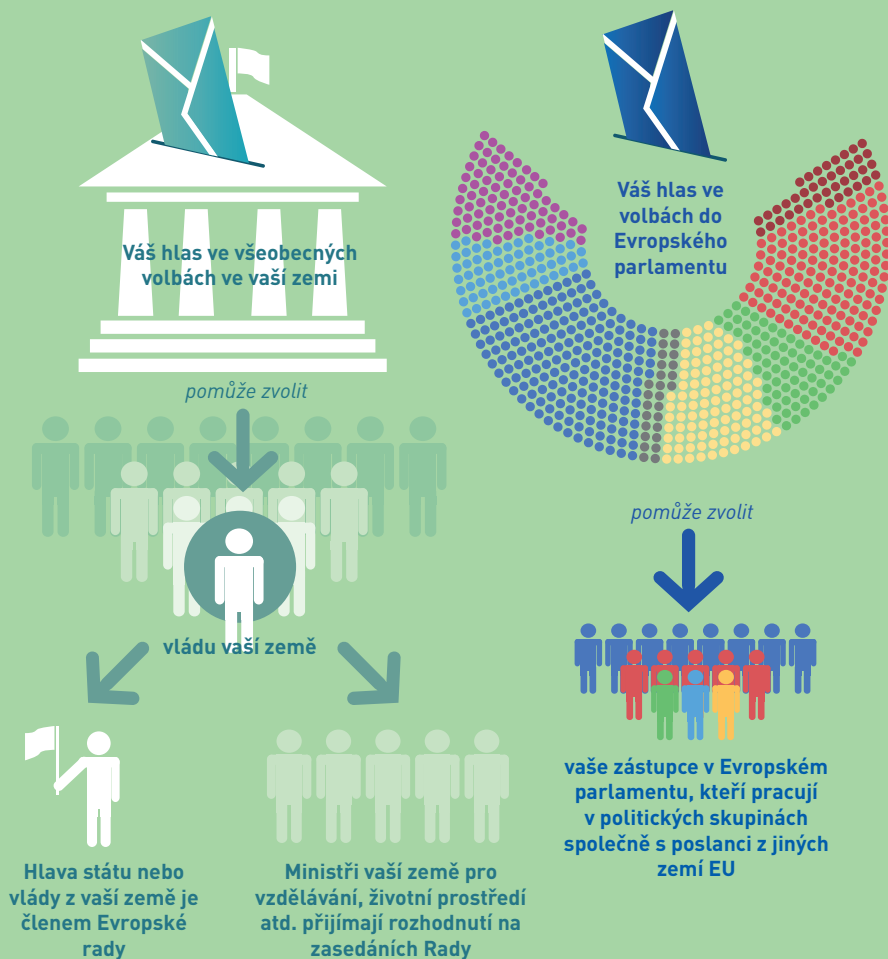
Předseda
Evropské komise

Váš vliv jako evropského občana

Jako evropský občan můžete ovlivňovat politiky EU několika způsoby.

Zaprvé **hlasováním ve všeobecných volbách ve vaší zemi**: vítězná strana pak zpravidla tvoří vaši vládu. Ministři této vlády zastupují vaši zemi v Radě Evropské unie, která hraje významnou úlohu při vytváření právních předpisů EU.

Zadruhé **hlasováním ve volbách do Evropského parlamentu**: Evropský parlament hraje stejně důležitou úlohu při vytváření právních předpisů EU a váš hlas pomůže určit postoj Evropského parlamentu k navrhovaným předpisům. Největší politická skupina v Evropském parlamentu obvykle rozhoduje o tom, kdo bude předsedou Evropské komise, takže váš hlas pomůže i v tomto rozhodování.

Více informací o tom, jak můžete ovlivňovat politiky EU, si můžete přečíst na stránce europa.eu/!ph39QM

Zatřetí se jako evropský občan můžete **ozvat tak, že se zapojíte do veřejných on-line konzultací**. Dříve než Evropská komise předloží návrh nového právního předpisu EU, a během celého procesu rozhodování, zjišťuje názory občanů a zúčastněných stran.

Začtvrté se můžete k dění v Evropské unii vyjádřit během mnoha **dialogů s občany**, které se konají v celé EU. Je to pro vás příležitost diskutovat o evropských otázkách s komisaři a jinými zástupci na vysoké úrovni. Podívejte se, zda se dialog ve vaší oblasti v poslední době konal nebo zda se nějaký brzy chystá: europa.eu/!Nj76XK

V neposlední řadě mohou občané EU zahájit nebo podpořit **evropskou občanskou iniciativu** europa.eu/!Tq33Xh. Konkrétně to znamená, že osoby z řad veřejnosti mohou vyzvat Evropskou komisi, aby navrhla předpis ke konkrétní otázce, za kterou EU odpovídá, jako je životní prostředí, zemědělství nebo doprava. Pro zahájení evropské občanské iniciativy je zapotřebí jeden milion lidí, neboli pouhé 0,2 % obyvatel EU, alespoň ze sedmi zemí EU.

Logo evropské občanské iniciativy

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Zástupci Evropské komise vám naslouchají a mluví s vámi ve vaší vlastní zemi. Svůj názor můžete vyjádřit na **zastoupeních Evropské komise** v každé zemi EU nebo přímo v **informačních střediscích Europe Direct**, kde můžete také získat informace o EU ve vašem jazyce. Kontaktní údaje naleznete na konci této příručky.

ÚKOL 10

PRIORITY PRO VAŠE ZÁSTUPCE V EVROPSKÉM PARLAMENTU

Ve skupinkách vytvořte seznam pěti hlavních témat, která byste chtěli, aby váš zástupce v Evropském parlamentu obhájoval. Například na těchto internetových stránkách si můžete přečíst usnesení Parlamentu o omezení plastových nákupních tašek v Evropě europa.eu/!Br99wM

1.
2.
3.
4.
5.

JAKO EVROPŠTÍ OBČANÉ MÁME PROSPĚCH ZE ZÁKLADNÍCH VĚCÍ, KTERÉ POVAŽUJEME ZA SAMOZŘEJMOST. PATŘÍ K NIM MÍR NA EVROPSKÉM KONTINENTU, TO, ŽE JSME SOUČÁSTÍ NEJVĚŠÍ SVĚTOVÉ EKONOMIKY, A SVOBODA ŽÍT V JINÍCH ZEMÍCH EU NEBO DO JINÝCH ZEMÍ EU CESTOVAT. OBČANÉ EU ALE MAJÍ I MÉNĚ VIDITELNÉ VÝHODY, BĚŽNÉ VĚCI, KTERÉ OPRAVDU HODNĚ ZNAMENAJÍ. TATO KAPITOLA NA NĚKOLIKA PŘÍKLADECH UKAZUJE, JAKÝ MÁ EU VÝZNAM PRO ŽIVOT SVÝCH OBČANŮ.

JAKÝ MÁ EU VÝZNAM VE VAŠEM KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ?

EU se nemůže zabývat vším, a ani to nikdy nebylo jejím cílem. Pravomoc EU jednat je jasně vymezena a omezena smlouvami EU. Obecnou zásadou je, že EU by měla jednat pouze v případech, že cíle lze lépe dosáhnout na úrovni EU než na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni. Pokud jste někdy přemýšleli o tom, co konkrétně pro vás Evropská unie dělá a udělala, tady je pár dosavadních úspěchů.

Bezpečné a snadné cestování v EU

Cestování v Evropě je mnohem jednodušší než dříve. Většina zemí EU a některé země, které nejsou členy EU, zrušily vzájemné hraniční kontroly. Podepsaly Schengenskou dohodu, pojmenovanou po vesnici v Lucembursku, kde byla v roce 1985 podepsána první dohoda o zrušení hraničních kontrol.

Jako evropský občan můžete cestovat v rámci 26 zemí „schengenského prostoru“: patří mezi ně 22 zemí EU (Belgie, Česko, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Itálie, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Švédsko) a Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko. Irsko se rozhodlo, že nebude součástí schengenského prostoru, zatímco Bulharsko, Chorvatsko, Kypr a Rumunsko se zatím připojit nemohou. Při cestování do zemí mimo schengenský prostor nebo při návratu z těchto zemí budete potřebovat platný cestovní pas nebo občanský průkaz.

ÚKOL 11

SCHENGENSKÝ PROSTOR

Je vaše země součástí schengenského prostoru? Cestovali jste vy nebo někdo z vaší rodiny v poslední době do jiné země EU? Museli jste projít hraniční kontrolou? V roce 2018 1,7 milionu Evropanů dojíždělo každý den za prací mezi zeměmi EU. Co myslíte, že pro ně a pro hospodářství v těchto oblastech Schengenská dohoda znamená? Rozdělte se do skupinek a diskutujte o tom se svými spolužáky.

Při cestách po Evropě všichni občané EU ve všech zemích EU:

- jsou chráněni celým souborem práv cestujících, pokud cestují letecky, po železnici, lodí, autobusem nebo autokarem. Za určitých okolností mohou například získat odškodnění, pokud je jejich let zrušen,
- jsou chráněni, pokud kupují souborné cestovní služby, což znamená, že společnost, která jim prodala dovolenou, musí řešit jejich stížnost (například jsou-li ubytováni v hotelu nižší kategorie),
- jsou chráněni, pokud poskytovatel souborných služeb nebo letecká společnost zkrachují,
- mohou požádat o pomoc na konzulátu nebo velvyslanectví jakékoli jiné země EU, pokud cestují do země, která není členem EU, a jejich vlastní domovská země nemá v této zemi zastoupení – mohou například požádat o pomoc, pokud ztratí důležité dokumenty nebo mají vážnou nehodu.

Měl váš vlak zpoždění?

Cestující, využijte svých práv

Měl váš vlak zpoždění nebo byl spoj zrušen?
Měli jste problém s koupí jízdenky?
Nebyli jste informováni?

Železniční společnosti a vlaková nádraží jsou ze zákona povinny vás informovat o vašich právech a o tom, kde si můžete stěžovat.

Setkali jste se již s podobnými problémy?
První předpis EU chrání vaše práva, ať již cestujete kdekoli po Evropě.

Další informace
Tlačítkem automaticky stáhnete aplikaci s právy cestujících nebo navštivte European Service na stránce 00800 6 789 10111.

Právní předpis EU chrání vaše práva, ať již cestujete kdekoli po Evropě.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Jaká práva máte jako cestující v EU, si můžete zkontrolovat kdykoli a kdekoli. Jednoduše si stáhněte aplikaci „**Práva cestujících**“: europa.eu/!mP84Wt

Studium, stáž a práce kdekoli v EU

Díky EU využívá mnoho mladých lidí práva na úplnou svobodu pohybu mezi zeměmi EU.

Jako občan EU máte právo:

- školit se a studovat kdekoli v EU za stejných podmínek jako státní příslušníci dané země,
- pracovat kdekoli v EU a využívat příležitosti, které nabízí celoevropský trh práce.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Na podporu vstupu mladých občanů EU na trh práce vytvořila Komise internetové stránky „**Tvoje první práce přes EURES**“ (www.yourfirsteuresjob.eu/en/home), aby pomohla lidem z EU, Islandu a Norska ve věku 18–35 let při hledání práce, stáže nebo učňovské přípravy v jiné zemi. Pomáhá také zaměstnavatelům hledat kandidáty v jiné zemi EU k obsazení volných pracovních míst.

Erasmus+

Možná jste už slyšeli nebo brzy uslyšíte o programu „Erasmus+“ ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node_cs. Tento program EU pomáhá mladým lidem strávit určitý čas v zahraničí. Studenti mohou získat finanční a organizační podporu pro zahraniční pobyt na evropské partnerské univerzitě. Evropský bodovací systém zajišťuje, že výsledky dosažené v zahraničí se účastníkům započítávají i do studia v domovské zemi.

Školy mohou spolupracovat s jinými školami nebo organizacemi z jiných zemí EU. Většina těchto partnerství vyžaduje minimálně tři organizace ze tří zemí. Požádejte svého učitele nebo ředitele školy, aby ověřil možnosti, které Erasmus+ nabízí pro „strategická partnerství“.

Můžete se také rozhodnout pro stáž na pracovišti v zahraničí. Každoročně absolvuje mnoho mladých občanů EU část své učňovské přípravy v jiné zemi EU. Program funguje v partnerství se společnostmi a institucemi, které nabízejí projekty, o které se mladí lidé mohou ucházet.

Jaké jsou plusy vašeho Erasmus+?

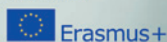
Roberto Breeveld – 30
Nizozemsko
eTwinning v rámci
pěti zemí, 2012

Roberto je učitel zeměpisu, který vedl již dva projekty v rámci platformy eTwinning, jejichž cílem byla organizace virtuální výměny studentů zahraničními celkem pět zemí. Díky komunikaci s lidmi z jiných kultur získal jeho žáci nové perspektivy a zlepšili se v angličtině.

Roberto je dnes nadaným ambasadorem platformy eTwinning.

Přičtěte si inspirativní příběhy lidí z programu Erasmus+ nebo nám napište svůj na stránce ec.europa.eu/erasmus30

#ERASMUSPLUS

OBNOUČUJEME ŽIVOTY, OTEVÍRÁME MYSL. JŽ 30 LET

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Od zahájení prvního programu Erasmus v roce 1987 využilo příležitostí, které tento program nabízí, více než pět milionů mladých lidí. Více informací o programu Erasmus+ zjistíte na těchto internetových stránkách: ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node_cs

System záruky pro mladé lidi

Mnoho mladých lidí nemá dovednosti a kvalifikace, které zaměstnavatelé hledají. Díky systému záruky pro mladé lidi (europa.eu/!Gm39MG), EU pomáhá zajistit, aby mladí lidé získali odbornou přípravu v dovednostech, které zaměstnavatelé potřebují. Může to být v podobě stáže na pracovišti nebo individuálního profesního poradenství.

Evropský sbor solidarity

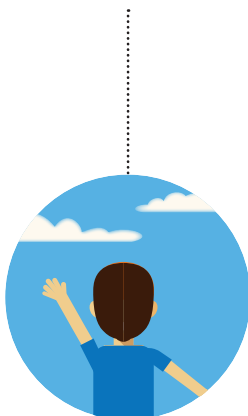
EU zahájila novou iniciativu pro mladé lidi, kteří jsou ochotni být smysluplným přínosem pro společnost a být solidární se svým okolím. Evropský sbor solidarity umožňuje Evropanům ve věku 18–30 let zapojit se do širokého okruhu aktivit v oblasti solidarity, a to buď prostřednictvím dobrovolnické činnosti, nebo umístěním v zaměstnání. Mohl by to být odrazový můstek do zaměstnání pro mnoho mladých lidí.

Máte zájem se zúčastnit? Přečtěte si více o této iniciativě, zjistěte, jaká je nabídka stáží, jazykové a finanční podpory, a zaregistrujte se prostřednictvím těchto internetových stránek: europa.eu/youth/SOLIDARlty_cs

ÚKOL 12

DOBROVOLNICKÁ ČINNOST NEBO STUDIUM V ZAHRANIČÍ

Umíte si představit, že pracujete jako dobrovolník v zahraničí nebo strávíte jeden či dva semestry studií na univerzitě v jiné zemi EU? Ve dvojicích vytvořte seznam čtyř argumentů „pro“ a čtyř argumentů „proti“. Která stránka převažuje? Porovnejte své výsledky se svými spolužáky a diskutujte o nich.

Volný pohyb zboží, služeb a kapitálu v EU

Díky jednotnému trhu EU se mohou v EU volně pohybovat nejen lidé, ale také zboží, služby a kapitál. „Kapitál“ neznamená pouze „peníze“. Zahrnuje také investice, půjčky a úvěry a jiné operace s finančními institucemi, jako jsou dědictví či podpory. Pro podniky v EU je tak jednodušší působit ve více než jedné zemi a konkurovat celosvětově. Bez ohledu na svou velikost mají společnosti přístup na vnitrostátní trhy všech zemí EU a přibližně k 446 milionům potenciálních zákazníků. Proč je to přínosem i pro vás? Protože větší konkurence vede k nižším cenám a také k většímu výběru výrobků a služeb.

ÚKOL 13

CO PRO VÁS KONKRÉTNĚ VOLNÝ POHYB ZNAMENÁ?

Přiřaďte příklady ke čtyřem oblastem jednotného trhu (volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu) a označte odpovídající políčko.

	Volný pohyb osob	Volný pohyb zboží	Volný pohyb služeb	Volný pohyb kapitálu
1. Mohu si koupit ojeté auto v zahraničí a přivést si ho bez proclení.	☐	☐	☐	☐
2. V EU mohu cestovat, kam chci.	☐	☐	☐	☐
3. Mohu studovat v jiné zemi EU.	☐	☐	☐	☐
4. Moji rodiče si mohou nechat zrenovovat koupelnu od obkladače z jiné země EU.	☐	☐	☐	☐
5. Rodiče mi mohou poslat peníze do země, ve které právě studuji.	☐	☐	☐	☐
6. Mohu pracovat v jiné zemi EU.	☐	☐	☐	☐
7. Mohu si koupit zboží on-line z jiné země EU bez proclení.	☐	☐	☐	☐

Zdravotní péče a bezpečnost v EU

Pokud onemocníte nebo máte nehodu během návštěvy jiné země EU, jako občan EU máte právo na nezbytnou veřejnou zdravotní péči v kterékoli zemi EU za stejných podmínek jako lidé v hostitelské zemi. Než vyrazíte do zahraničí, požádejte svou pojišťovnu o evropský průkaz zdravotního pojištění (europa.eu/!du43XT).

Občané EU mají také výhodu vysoce kvalitních, náležitě označených a bezpečných potravin.

EU má normy pro bezpečnost potravin, které patří k nejpřísnějším na světě.

Zavedla povinné kontroly v celém zemědělsko-potravinářském řetězci, aby zajistila, že rostliny a zvířata jsou zdravé, že potraviny a krmivo pro zvířata jsou bezpečné a že výrobky jsou vhodně označeny.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Systém rychlého varování pro nepotravinářské nebezpečné výrobky usnadňuje rychlou výměnu informací mezi vnitrostátními orgány 30 zemí a Evropskou komisí o nebezpečných výrobcích zjištěných na trhu. Pokud výrobce nebo distributor zjistí, že některý z jeho výrobků v prodeji je nebezpečný, musí informovat příslušný vnitrostátní orgán. Více informací zjistíte na těchto internetových stránkách: europa.eu/!Ku94nH

ÚKOL 14

EVROPSKÉ ZNAČKY

Předpisy EU zavádějí přísná pravidla, pokud jde o označování určitých výrobků, jako jsou potraviny, nápoje a kosmetické výrobky, aby chránila bezpečnost a zdraví spotřebitelů a pomohla jim se správně rozhodovat. Bez správného označení nebude výrobku umožněn vstup na trh.

Poznáváte níže uvedené značky? Kde se s nimi můžete setkat? Co znamenají?

1

2

3

4

5

Práva spotřebitelů v EU

Pokud nakupujete v EU, jste chráněni celou řadou právních předpisů. Například jako spotřebitel v EU máte minimálně dvouletou záruku na výrobky, jako je elektronika zakoupená v EU. To znamená, že když se například po roce porouchá váš mobilní telefon, oprava nebo výměna je bezplatná a nezáleží na tom, ve které zemi EU jste jej původně koupili.

Od roku 2015 jsou kromě toho spotřebitelé v EU lépe chráněni při nakupování on-line. Nyní existuje předpis EU, který:

- vám umožňuje do čtrnácti dní vrátit zboží zakoupené na dálku, ať už přes internet nebo telefonicky,
- zakazuje skryté poplatky a náklady on-line a
- dále zakazuje předem zaškrtnutá políčka na internetových stránkách, která dříve lákala zákazníky do pastí, a ti si například koupili cestovní pojištění nebo vypůjčili auto, které nechtěli.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Co byste dělali, kdybyste si koupili novou televizi s plochou obrazovkou, ale nikdy jste ji nedostali, nebo kdybyste si koupili vadný výrobek z jiné země EU? Teď můžete získat své peníze zpět. Od července 2017 mohou individuální spotřebitelé a malé podniky řešit přeshraniční pohledávky až do výše 5 000 eur prostřednictvím revidovaného evropského řízení o drobných nárocích: europa.eu/!fY46Hv

Kvalitní telekomunikace v EU

Mnozí z nás teď používají chytré telefony a tablety. Jako občan EU můžete:

- využívat záruky přiměřené kvality pevných telekomunikačních služeb za přijatelné ceny bez ohledu na to, kde v EU žijete,
- snadno nakupovat a srovnávat ceny, neboť operátoři musí poskytovat transparentní a aktuální informace o svých cenách a tarifech,
- změnit svého telefonního operátora, aniž byste museli měnit telefonní číslo, v průběhu jednoho dne,
- používat svůj telefon kdekoli v EU stejně jako doma.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Od roku 2007 ceny za roaming klesly o více než 90 %. „Roaming za domácích podmínek“ se v Evropě uplatňuje od června 2017 a znamená, že všem zákazníkům jsou bez ohledu na to, ve které zemi EU jsou právě na cestách, účtovány stejné ceny, jaké platí svému mobilnímu operátorovi ve své zemi.

Společná měna v devatenácti zemích EU: euro

Eurobankovky a euromince byly ve dvanácti zemích EU zavedeny v roce 2002. Doposud své národní měny nahradilo eurem devatenáct zemí. Více než 340 milionů evropských občanů, tj. 75 % všech občanů EU, používá euro každý den.

Používání společné měny na jednotném trhu, kde lidé z různých zemí spolu obchodují, má řadu výhod. Spotřebitelé mohou jednodušeji srovnávat ceny doma, v zahraničí i on-line. Společnosti mohou počítat a zákazníkům účtovat v jedné měně a neohrožují je výkyvy kurzu. Odstranění transakčních poplatků udržuje ceny stabilní.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Euromince mají jednu stranu shodnou a je na ní vyobrazena mapa Evropy. Na druhé straně má ale každá země svůj vlastní design. Poznáváte symbol na této dvoueurové minci? Uhodnete, odkud pochází?

Euro: pohled zevnitř

PODÍVEJTE SE NA VIDEO S DALŠÍMI
INFORMACEMI O EURU
europa.eu/!Jf73cK

ÚKOL 15

KTERÉ ZEMĚ JSOU V EUROZÓNĚ?

Následující tabulka uvádí všech 27 zemí EU. Označte devatenáct z nich, které jsou v „eurozóně“ a používají euro jako svou měnu.

☐ Belgie	☐ Chorvatsko	☐ Maďarsko	☐ Rumunsko
☐ Bulharsko	☐ Irsko	☐ Malta	☐ Řecko
☐ Česko	☐ Itálie	☐ Německo	☐ Slovensko
☐ Dánsko	☐ Kypr	☐ Nizozemsko	☐ Slovinsko
☐ Estonsko	☐ Litva	☐ Polsko	☐ Španělsko
☐ Finsko	☐ Lotyšsko	☐ Portugalsko	☐ Švédsko
☐ Francie	☐ Lucembursko	☐ Rakousko	

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Rozpočet EU na rok 2020 činí 169 miliard eur. To odpovídá přibližně 1 % celkové hodnoty veškerého zboží a veškerých služeb, které byly v EU vyrobeny a poskytnuty.

Většina peněz EU (přibližně 94 %) se vynakládá na projekty a programy, které jsou přínosem pro studenty, výzkumné pracovníky, zemědělce, podnikatele, organizace, města a regiony v celé EU. Peníze jdou také na rozvojovou pomoc zemím mimo EU. Zhruba 6 % se vynakládá na administrativu.

Financování EU ve vašem regionu

Země a regiony v EU se liší nejen velikostí, mají také různou úroveň bohatství. V průběhu let obdržely finanční prostředky EU tisíce projektů, které byly přínosem pro všechny země EU jednotlivě i pro EU jako celek, a to z hlediska kvality života pro její občany, hospodářského růstu a zaměstnanosti.

Ne vždy si lidé uvědomují, že EU financovala nebo financuje projekty realizované v blízkosti místa, kde žijí. Projekty podporované z finančních prostředků

EU však vytvořily miliony nových pracovních míst, vybudovaly tisíce kilometrů strategických dopravních, energetických a širokopásmových sítí, investovaly do výzkumu a vývoje, přispěly k ochraně kulturního dědictví a oblastí přírodních krás a mnohem více.

Navštivte tyto internetové stránky a podívejte se na některé příklady projektů, které ve vaší zemi obdržely finanční prostředky EU. Uvidíte, že EU je vašemu domovu blíž, než jste si mysleli:

europa.eu/!Kx43qx a europa.eu/!wC93kF

ÚKOL 16

EU VE VAŠEM KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ

Níže je uvedeno deset příkladů toho, jak je EU součástí každodenního života svých občanů. Vyberte si tři, které jsou pro vás nejdůležitější, porovnejte své odpovědi s odpověďmi svých spolužáků a vysvětlete důvody vaší volby.

Můžete cestovat, studovat, pracovat a žít v kterékoli zemi EU. Každý se může rozhodnout, kde chce žít nebo hledat práci. **Volný pohyb osob** je možný díky jednotnému trhu EU.

EU odstranila překážky **volného obchodu** mezi svými členy. To znamená, že můžete vyrábět, prodávat a kupovat zboží, kdekoli v Evropě chcete. Znamená to také, že spotřebitelé mají větší výběr výrobků a nižší ceny.

Cestování po Evropě je dnes velmi jednoduché. Schengenská dohoda **zrušila hraniční kontroly** mezi většinou evropských zemí. Nyní můžete překračovat většinu hranic v rámci EU, aniž byste museli ukazovat cestovní pas.

Při cestování do jiné země EU můžete onemocnět nebo mít nehodu. Jako občan EU máte nárok na jakékoli lékařské ošetření, které nemůže počkat do vašeho návratu domů. S evropským průkazem zdravotního pojištění se vám **v zahraničí** dostane státem poskytované **zdravotní péče** a zaplatíte stejné poplatky jako místní obyvatelé.

Cestování letadlem o dost zlevnilo. EU zrušila národní monopoly a letecké odvětví se otevřelo konkurenci. Více měst má dnes své vlastní letiště a je mezi nimi více přímých letů. Kromě toho byla posílena **práva cestujících**.

Používání mobilních telefonů a chytrých zařízení je v posledních letech mnohem levnější. Pravidla EU významně snížila náklady (od roku 2007 o více než 90 % omezením cen. **Poplatky za roaming** byly zrušeny v červnu 2017, a to znamená, že při používání svého telefonu v zahraničí nyní platíte stejnou cenu jako doma.

Minimální záruční doba na spotřební zboží, jako je elektronika, je teď 2 roky. Konkrétně to znamená, že když se například po roce porouchá váš mobilní telefon, oprava nebo výměna bude bezplatná. Nezáleží ani na tom, ve které zemi EU jste si výrobek koupili.

Právní předpisy EU vás chrání, kdykoli si objednáte nebo koupíte zboží jinde než v obchodě. Když se například na ulici upíšete k předplatnému či podepíšete smlouvu nebo nakoupíte po internetu, můžete si to rozmyslet. Do čtrnácti dnů máte **právo svou objednávku zrušit nebo svůj nákup vrátit.**

Jako spotřebitel můžete chtít „nakupovat ekologicky“ a **energetický štítek EU** vám pomůže správně se rozhodnout. Mnoho výrobků, jako jsou žárovky, pračky, ledničky a televizory, je označeno energetickým štítkem EU. Je tak jednodušší rozeznat výrobky s nejvyšší energetickou účinností, které jsou klasifikovány jako A+++.

V EU máte k dispozici **čistou vodu ke koupání i čistou pitnou vodu.** Znečišťování životního prostředí nezná hranice a mít čistý vzduch a čistou vodu je samozřejmě velmi důležité. EU zavedla v celé Evropě závazná omezení pro znečištění vzduchu a vody a země EU musí zajistit, aby byla tato omezení dodržována.

EVROPSKÁ UNIE DOSÁHLA TOHO, KVŮLI ČEMU BYLA PŮVODNĚ
VYTVOŘENA: PŘINESLA SVÝM ČLENŮM MÍR – MÍR, KTERÝ DNES
TRVÁ UŽ VÍCE NEŽ 60 LET. KAM ALE SMĚŘUJEME NYNÍ? V TÉTO
KAPITOLE SE DOZVÍTE VÍCE O TOM, JAK EU ŘEŠÍ PROBLÉMY
SOUČASNOSTI.

CO MÁ EU VE SVÉM PROGRAMU?

EU stojí v současné době před různými úkoly v řadě oblastí, jako je např. hospodářství, životní prostředí, technologie či mezinárodní politika. Hodně občanů ztratilo důvěru v politiku. Některé z úspěchů evropské integrace, jako je volný pohyb osob, jsou nyní zpochybňovány.

S ohledem na tyto úkoly představila Ursula von der Leyenová, první žena, jež byla zvolena do čela Evropské komise, v červenci 2019 své politické směry. Obsahují šest klíčových cílů pro Evropu:

Zelená dohoda pro Evropu
Hospodářství, které pracuje ve prospěch lidí
Evropa připravená na digitální věk
Podpora evropského způsobu života
Silnější Evropa ve světě
Nový impuls pro evropskou demokracii

Nová komise se ujala funkce dne 1. listopadu 2019. Ve svém působení naváže na minulé kroky a současně bude rozvíjet vlastní konkrétní politické návrhy pro budoucnost Evropy. Tato kapitola představuje hlavní oblasti politiky, v nichž se EU posledních pět let angažovala. V příštím vydání EU & JÁ se dozvíte více o programu Komise na období 2019–2024.

„Pro generaci mých rodičů znamenala Evropa příslib míru na kontinentu, který byl příliš dlouho rozdělen.

Pro moji generaci znamenala Evropa příslib míru, prosperity a jednoty, který jsme prostřednictvím naší jednotné měny, volného pohybu a rozšíření proměnili ve skutečnost.

Pro generaci mých dětí znamená Evropa jedinečný příslib.“

Více se dozvíte na těchto internetových stránkách:
europa.eu/!hY73rm

URSULA VON DER LEYENOVÁ
předsedkyně Evropské komise
Politické směry pro příští Evropskou
komisi, 2019–2024

Růst, zaměstnanost a investice

Evropa se dostává ze své nejhorší hospodářské a finanční krize od 30. let 20. století. V důsledku této krize v EU zaniklo mnoho pracovních míst a velmi málo se investovalo. Nejvyšší prioritou EU je obnovit růst Evropy a zvýšit počet pracovních míst, především pro mladé lidi, aniž by to znamenalo nové zadlužení.

V roce 2015 EU zřídila **Evropský fond pro strategické investice**. Tento fond, jehož činnost byla zahájena s počáteční podporou EU ve výši 21 miliard eur, láká veřejné a soukromé investory, kteří pak budou strategicky investovat, kdekoli bude investice nejvíce zapotřebí. Od svého zavedení pomohl investiční plán financovat zavádění vysokorychlostního širokopásmového internetu do 15 milionů domácností, renovovat nebo postavit půl milionu cenově dostupných bytů a zlepšit služby zdravotní péče pro 30 milionů Evropanů. Díky němu bylo 7,4 milionů domácností zásobováno energií z obnovitelných zdrojů a zlepšila se železniční a městská infrastruktura pro 95 milionů cestujících, kteří ji každý rok používají. Přináší při tom prospěch všem členským státům, zejména těm, které byly krizí zasaženy nejvíce.

Více se dozvíte na těchto internetových stránkách: europa.eu/!rU67dp

ÚKOL 17

VYTVÁŘENÍ PRACOVNÍCH MÍST PRO MLADÉ LIDI

EU napomáhá hospodářskému růstu a tvorbě pracovních míst přilákáním potenciálních investorů z EU. Co dalšího by mohla EU udělat, aby zvýšila počet pracovních míst pro mladé lidi?

Diskutujte o tom ve skupinkách.

ÚKOL 18

BUDOUCNOST DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Používáte on-line/digitální výrobky nebo služby? Ve skupinkách diskutujte o svých osobních zkušenostech a názorech na to, jaká je podle vás budoucnost internetu a digitálních technologií.

Jednotný digitální trh

Internet a digitální technologie mění celý svět. Ať už sledujete filmy, nakupujete nebo studujete, je pravděpodobné, že k tomu používáte (nebo byste mohli používat) on-line nástroje. EU nadále odstraňuje překážky, které občanům, vládám a podnikům brání v tom, aby plně využívali výhod internetu. Řešení sahají od ukončení „zeměpisného blokování“, odstranění poplatků za roaming u mobilních telefonů a řešení nedostatečného přístupu k internetu nebo chybějících digitálních dovedností až po nová pravidla přenositelnosti tak, aby lidé mohli při cestách v rámci EU využívat přístup k on-line předplaceným televizním programům, hrám a hudbě stejně jako doma. V červnu 2017 skončily poplatky za roaming, takže lidé mohou používat svá mobilní zařízení při cestách v rámci EU a platí při tom stejné ceny jako doma. Od 1. dubna 2018 mohou mít Evropané přístup k online on-line obsahu, k jehož odběru se doma přihlásili, kdekoli v EU a jejich osobní údaje jsou chráněny novým obecným nařízením o ochraně údajů, které nabylo účinnosti v květnu.

Ne všichni občané a všechny podniky však mají přístup k **rychlému internetu a on-line příležitostem**. Cílem Komise je poskytnout občanům co nejlepší internetové připojení, zatímco iniciativa WiFi4EU podporuje zřízení bezplatných veřejných Wi-Fi hotspotů v obcích v celé EU.

Více se dozvíte na těchto internetových stránkách:
europa.eu/!WD64rN

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Základem probíhající digitální revoluce je geolokalizace. EU investovala do svého vlastního globálního navigačního družicového systému, který se nazývá **Galileo**. Tento systém desetkrát zvýší přesnost geolokalizace a umožní nové inovativní služby, které mohou změnit naše každodenní životy, například autonomní auta a vylepšené sítě městské dopravy. Konstelace Galileo má nyní na oběžné dráze osmnáct družic a začala nabízet své služby orgánům veřejné správy, podnikům i občanům. Předpokládá se, že úplná konstelace bude sestávat z 24 družic a měla by být dokončena do roku 2020. Žádná evropská země by něčeho takového nemohla dosáhnout sama.

ÚKOL 19

ÚSPORA ENERGIE

Významnou úlohu v úsporách energie mohou hrát i drobná opatření. Ve skupinkách diskutujte o tom, co vy osobně už děláte, co více byste mohli dělat a co nejste ochotni dělat.

Více se dozvíte na těchto internetových stránkách:
europa.eu/!wB69Dn

Energetická unie a klima

Každý občan EU by měl mít přístup k bezpečné, udržitelné, dostupné a konkurenceschopné energii a dosažení tohoto cíle je pro evropský energetický systém jedním z největších úkolů. V době, kdy se světové klima mění a zemská atmosféra se ohřívá, je ale EU největším dovozcem energie na světě (dováží 53 % své energie), více než polovina budov v EU není energeticky účinná a velkoobchodní ceny elektřiny v Evropě jsou o 25 % vyšší než v USA.

Pro zlepšení této situace EU stanovila v oblasti klimatu a energetiky ambiciózní cíle pro rok 2030, a to:

- omezení skleníkových plynů o 40 %,
- zvýšení podílu obnovitelných energií (větrné, sluneční a biopaliv) na 32 % a dále
- snížení spotřeby energie o 32,5 %.

Změny klimatu ale nemůže EU řešit sama. EU se také snaží podporovat důrazná celosvětová opatření prostřednictvím Organizace spojených národů a dalších mezinárodních fór.

V roce 2015 na konferenci OSN o změně klimatu, která se konala v Paříži, bylo poprvé dosaženo celosvětové dohody o boji proti změně klimatu. EU při tom hrála významnou úlohu. V prosinci 2018 šla Evropa opět příkladem na [konferenci OSN o klimatu](#) v polských Katovicích, kde byl dohodnut nový soubor pravidel pro provádění Pařížské dohody.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Na projekty související s klimatem se vynakládá 21 % rozpočtu EU. Kromě toho nejméně 40 % Evropského fondu pro strategické investice bude použito na podporu projektů, které mají přispět k opatřením v oblasti klimatu.

Vnitřní trh

Jednotný trh je jedním z největších úspěchů EU. Umožňuje volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu. Odborníkům a podnikům nabízí příležitosti a spotřebitelům větší výběr a nižší ceny. Umožňuje lidem cestovat, žít, pracovat a studovat tam, kde chtějí.

I přes celkový úspěch jednotného trhu se jeho výhody ne vždy projevují, protože pravidla nejsou známa nebo uplatňována nebo se jednoduše vyskytnou jiné překážky.

EU se rozhodla dokončit vnitřní trh pro výrobky a služby a učinit z něj místo, kde mohou společnosti a odvětví růst a následně uspět ve světovém hospodářství. K uskutečnění tohoto záměru Evropská komise:

- vytváří „unii kapitálových trhů“, která usnadní malým podnikům přístup k financím a zvýší atraktivitu Evropy pro investory,
- motivuje pracovníky k hledání práce v jiných zemích EU, čímž se zaplní volná pracovní místa například tam, kde chybí pracovní síla s patřičnými dovednostmi,
- posiluje sociální oblast,
- bojuje proti daňovým únikům a daňovým podvodům.

Více se dozvíte na těchto internetových stránkách:
europa.eu/!tv46Tv

ÚKOL 20

VOLNÝ POHYB, NEBO PROTEKCIONISMUS?

„Tím, že jednotný trh umožňuje volnější pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu, pomáhá vytvářet růst a zaměstnanost.“ Rozdělte třídu do dvou skupin: jedna skupina toto prohlášení podporuje a druhá je proti. Jakmile to mezi sebou prodiskutujete, každá skupina by měla představit své argumenty třídě.

Více se dozvíte na
těchto internetových
stránkách:
europa.eu/!dp33uq

Hospodářská a měnová unie

Hospodářská a měnová unie představuje významný krok ve sbližování ekonomik EU. Velmi usnadňuje společnou práci a podnikání, protože hospodářské a daňové politiky v celé EU jsou propojeny, všichni působí v rámci jedné společné měnové politiky a ve většině členských států se používá společná měna – euro.

Když udeřila světová hospodářská krize, EU a jejích tehdy 28 zemí přijaly nevídaná opatření na ochranu svých ekonomik. Ukázalo se, že tato opatření jsou pro občany obtížná a ne vždy zohledňují dopad na životy lidí. Dnes chce EU využít získaných zkušeností a dokončit hospodářskou a měnovou unii, aby pomohla podpořit znevýhodněné skupiny a vytvořila více pracovních míst. Přitom je jejím cílem zajistit stabilitu eura, posílit veřejné finance a obnovit sociální dialog.

ÚKOL 21

EVROPSKÝ PILÍŘ SOCIÁLNÍCH PRÁV

EU chrání občany rovněž prostřednictvím právních předpisů, které omezují pracovní dobu, zabývají se diskriminací na pracovišti, zajišťují bezpečnější pracovní podmínky a zaručují, že v případě pracovního úrazu obdrží odškodnění. K zajištění nových, účinnějších práv občanů zakotvuje evropský pilíř sociálních práv zásady a práva v oblasti rovných příležitostí na trhu práce, spravedlivých pracovních podmínek a sociální ochrany.

Jaký sociální rozměr pro Evropu byste upřednostnili? Každý z vás si v níže uvedeném seznamu vyberte tři zásady, které považujete za nejdůležitější pro sociální Evropu, a svoji volbu pak prodiskutujte ve skupinkách.

☐ Vzdělávání, odborná příprava a celoživotní učení	☐ Rovnováha mezi pracovním a soukromým životem
☐ Rovnost žen a mužů	☐ Minimální příjem
☐ Bezpečné a adaptabilní zaměstnání	☐ Zdravotní péče
☐ Informace o pracovních podmínkách a ochrana v případě propuštění	☐ Začlenění osob se zdravotním postižením
☐ Sociální dialog a zapojení pracovníků	☐ Bydlení a pomoc pro osoby bez domova

Více se dozvíte na
těchto internetových
stránkách:
europa.eu/!QK84jj

Volný obchod

Více se dozvíte na
těchto internetových
stránkách:
europa.eu/!uw99jt

Každý den EU dováží a vyváží zboží a služby v hodnotě stovek milionů eur. Společně představuje 27 zemí EU největší ekonomiku světa, jsou největším vývozcem a dovozcem, předním investorem a příjemcem cizích investic a největším dárce rozvojové a humanitární pomoci. Vystupuje-li EU jednotně, má při jednáních o mezinárodním obchodu mnohem větší váhu, než jakou by měla kterákoli její jednotlivá země. Tyto otevřené trhy vytvářejí Evropě a jejím partnerům hospodářský růst a lepší pracovní místa. Spotřebitelům v EU také přinášejí větší výběr a kupní sílu a firmám pomáhají konkurovat v zahraničí.

EU však svým partnerům zdůraznila, že volný obchod nebude uskutečňován za každou cenu. Každá obchodní dohoda vyjednaná EU jménem zemí EU musí respektovat hodnoty EU, být transparentní, přiměřená a spravedlivá a nesmí poškozovat občany ani životní prostředí. Hospodářská a obchodní dohoda podepsaná mezi **EU a Kanadou** v říjnu 2016, obecně známá jako CETA, společně s dohodami o volném obchodu podepsanými mezi EU a **Japonskem** v červenci 2018 jsou dobrým příkladem tohoto progresivního přístupu.

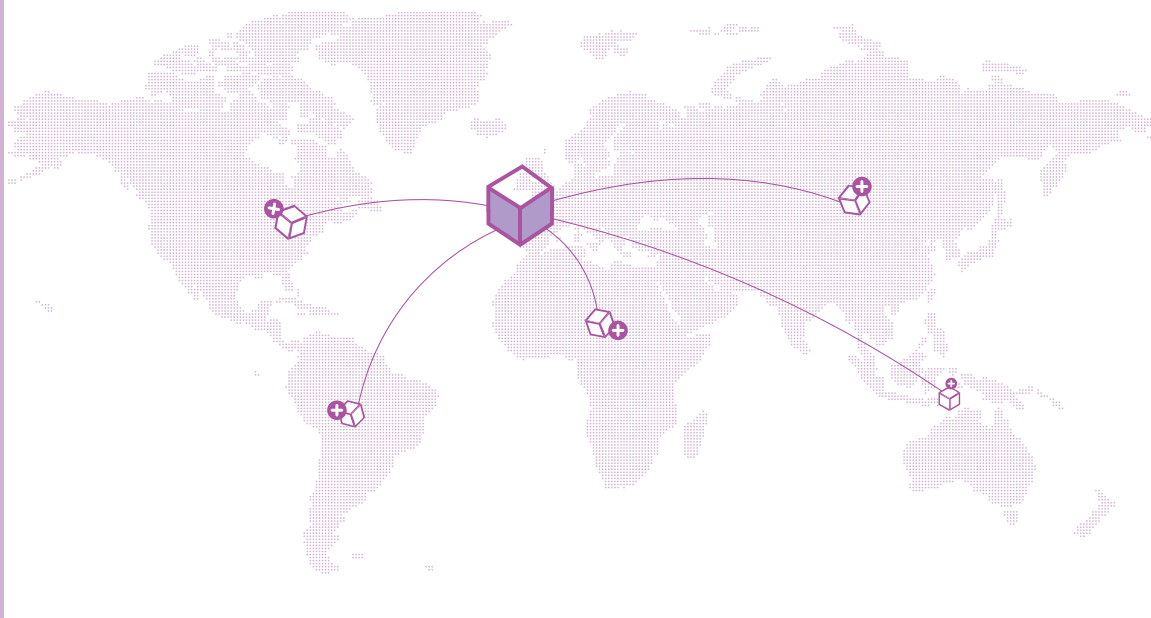
VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

V roce 2018 existovalo
v EU díky vývozu do zemí
mimo Unii více než 36
milionů pracovních míst.

ÚKOL 22

VOLNÝ OBCHOD A GLOBALIZACE

Výrobky se dnes už nevyrábějí od začátku do konce na jednom místě. Místo toho se montují v řadě jednotlivých kroků na různých místech světa. **Ve skupinkách** si vyberte výrobek nebo službu, které znáte (může se například jednat o kus oblečení, mobilní telefon nebo počítač), a společně diskutujte o tom, z čeho je vyroben, odkud pocházejí jeho součásti a jaké důsledky by mohlo mít rozšiřování nebo omezování volného obchodu pro to, kolik stojí, z čeho je vyroben atd. **Prezentujte své úvahy** zbytku třídy.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Hospodářská pouta mezi **EU a USA** jsou nejpevnější na světě. Společně oba bloky představovaly v roce 2018 přibližně 46 % celosvětové hospodářské produkce. Každý den se zobchoduje zboží a služby v hodnotě okolo 2 miliard eur. Evropské společnosti vyvážející do USA sídlí nejen ve velkých městech, ale také v malých městech a na vesnicích v celé Evropě. Klikněte na mapu a podívejte se, kolik společností ve vaší zemi / vašem regionu v současné době vyváží do USA: europa.eu/!Nh93vR

Více se dozvíte na těchto internetových stránkách: europa.eu/!uw99jt

Spravedlnost a základní práva

Více se dozvíte na
těchto internetových
stránkách:
europa.eu/!hV87tw

EU není pouze společný trh se zbožím a službami. Je to také unie založená na hodnotách lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv. Z tohoto důvodu Evropská komise podnikla kroky ke zlepšení ochrany základních práv v oblasti **ochrany údajů**, sdílení osobních informací a práv spotřebitelů a zintenzivnila úsilí v podpoře rovnosti žen a mužů, boji proti diskriminaci a zamezení obchodování s lidmi.

Po teroristických útocích na evropské půdě však země EU čelí novým a nevídaným výzvám. Proto EU usiluje o vytvoření **účinné bezpečnostní unie**. Na úrovni EU byla přijata řada opatření, která mají řešit všechny aspekty teroristické hrozby. Zahrnuje to prevenci radikalismu, a to i on-line; považování cestování za účelem teroristické činnosti nebo její podpory za trestný čin; intenzivnější odhalování terorismu větší výměnou informací; řešení financování terorismu; omezení přístupu k palným zbraním a výbušninám a podporu partnerských zemí, zejména ve Středomoří.

ÚKOL 23

EVROPSKÉ HODNOTY

Vytvořte skupinky a diskutujte o těchto bodech

- Rozumíte všichni hodnotám uvedeným v článku 2 Smlouvy o EU (úcta k lidské důstojnosti, svoboda, demokracie, rovnost, právní stát a lidská práva)? Co například konkrétně znamená „úcta k lidské důstojnosti“?
- Která hodnota je pro každého z vás nejdůležitější?
- Které politické iniciativy na úrovni EU nebo na vnitrostátní úrovni byste si vybrali, abyste ochránili hodnotu EU, na které vám nejvíce záleží?

Migrace

V letech 2015 a 2016 zažila EU nevídaný příliv uprchlíků a migrantů. Do Evropské unie dorazil více než jeden milion lidí, z nichž většina prchá před válkou a hrůzami v Sýrii a jiných zemích, zatímco jiní přecházejí vnější hranice EU, aby se opět setkali s rodinou, a/nebo hledají lepší život.

Žádná země EU však nemůže ani by neměla čelit obrovským migračním tlakům sama. Proto EU zintenzivňuje své úsilí o záchranu životů, bojuje proti obchodování s lidmi a spolupracuje se zeměmi, ze kterých migranti přicházejí nebo kterými na své cestě procházejí. A co je podstatnější – EU chce řešit původní příčiny, které nutí lidi prchat a migrovat: chudoba, válka, pronásledování, porušování lidských práv a přírodní katastrofy.

EU již značně přispěla k **řešení uprchlické krize** a činí tak i nadále. Poskytuje více peněz a zároveň pomáhá s přemístěním žadatelů o azyl, kteří už v Evropě jsou, a s přesídlováním lidí v nouzi ze sousedních zemí. Aby nabídla bezpečné způsoby legálního vstupu do EU, pracuje na zlepšení bezpečnosti na svých hranicích a na řešení problému převaděčství osob.

Více se dozvíte na těchto internetových stránkách:
europa.eu/!ww39Pt

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

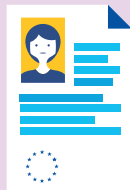
V roce 2017 přijala EU nová pravidla týkající se vnějších schengenských hranic k posílení kontrol všech osob, včetně evropských občanů, na základě příslušných databází, aby bylo zajištěno, že tyto osoby nepředstavují hrozbu pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost. Byla například vytvořena **Evropská pohraniční a pobřežní stráž**, která má zajišťovat důraznou a společnou správu vnějších hranic.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Požádat o azyl je v EU základním právem a azyl je poskytován **uprchlíkům**. Země EU mají mezinárodní povinnost poskytnout azyl podle Úmluvy OSN o právním postavení uprchlíků.

Uprchlík je osoba, která prchá ze své domovské země a nemůže se vrátit, protože má odůvodněný strach ze stíhání.

Žadatel o azyl je někdo, kdo tvrdí, že je uprchlík, a podal žádost

Migrant je širší pojem než uprchlík a vztahuje se na někoho, kdo opouští svou domovskou zemi, aby se usadil v jiné, obvykle při hledání lepšího života.

o mezinárodní ochranu, ale jeho žádost nebyla dosud s konečnou platností posouzena.

ÚKOL 24

PODPORA EU PRO UPRCHLÍKY A MIGRANTY

Nárůst počtu uprchlíků a migrantů přicházejících do EU vystavil Evropu tlaku. EU na tuto situaci reagovala přijetím různých opatření.

Zaprvé sdělte svůj názor na níže uvedená opatření. **Zadruhé** ve skupinkách vyberte tři témata, u kterých se vaše názory nejvíce liší, a diskutujte o důvodech, které se za tím skrývají.

	Zcela pro	Částečně pro	Tak trochu proti	Zcela proti
1. EU zorganizovala pátrací a záchranné lodě ve Středozemním moři a zachránila tisíce životů.	☐	☐	☐	☐
2. EU zřídila přijímací střediska v Řecku a Itálii a vyslala tam odborníky, aby pomohli s identifikací a registrací příjíždějících lidí.	☐	☐	☐	☐
3. Země EU by si měly vyřizování žádostí o azyl mezi sebou rozdělit. Lidé, kteří potřebují mezinárodní ochranu, by měli být přesunuti z Řecka nebo Itálie do jiné země EU.	☐	☐	☐	☐
4. Téměř 90 % uprchlíků a migrantů zaplatilo organizovaným zločineckým skupinám, aby je dostaly přes hranice EU. Proto EU posílila svůj boj proti zločineckým sítím a převaděčům.	☐	☐	☐	☐
5. EU pomáhá svým zemím s navrácením „nelegálních“ migrantů do jejich domovské země, pokud nemají právo v EU zůstat.	☐	☐	☐	☐
6. EU pomáhá zlepšovat životní podmínky nelegálních přistěhovalců v jejich zemi původu, aby nemuseli z těchto zemí utíkat.	☐	☐	☐	☐
7. EU chce pro žadatele o azyl vytvořit bezpečné a legální způsoby vstupu do EU, aby neriskovali své životy tím, že se obrací na převaděče a obchodníky s lidmi.	☐	☐	☐	☐
8. EU zlepšila kontrolu na svých vnějších hranicích.	☐	☐	☐	☐
9. Mnozí lidé přicházející do EU potřebují základní věci jako čistou vodu, potraviny a přístřeší. EU financuje projekty zaměřené na zajišťování těchto nejnaléhavějších humanitárních potřeb.	☐	☐	☐	☐
10. EU také poskytuje humanitární pomoc uprchlíkům a migrantům v zemích mimo EU, např. v Iráku, Jordánsku, Libanonu a Turecku.	☐	☐	☐	☐

EU ve světě

EU je klíčovým hráčem v mnoha otázkách zahraniční politiky, od vyjednávání s Íránem, aby omezil množství vyráběného jaderného materiálu, až po řešení globálního oteplování. Její zahraniční a bezpečnostní politika, vytvořená v zájmu **řešení konfliktů a podpory mezinárodního porozumění**, je založená na diplomacii, přičemž obchod, mezinárodní pomoc, bezpečnost a obrana se všechny vzájemně doplňují.

Politická krize na Ukrajině a nepokoje na Blízkém východě jasně ukázaly, jak je důležité, že je EU v zahraniční politice jednotná. Proto EU usiluje o posílení své zahraniční politiky. Díky tomu, že jednají společně, mají země EU skutečně mnohem větší autoritu, než kdyby každá z nich sledovala svou vlastní politiku.

Mít **silnější pozici na mezinárodní scéně** pro EU znamená, že je schopna účinně reagovat na celosvětové problémy, podporovat hodnoty EU a přispívat k míru a prosperitě ve světě.

ZEMĚ EU TVOŘÍ
20 %
SVĚTOVÉHO
HOSPODÁŘSTVÍ...

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

EU je domovem pro přibližně 6 % světové populace. Tento podíl se snižuje a do roku 2060 bude EU představovat pouze asi 4 %. Evropa je sice poměrně malý, ale z hospodářského hlediska významný kontinent. Země EU společně tvoří 20 % světového hospodářství, a EU je tak jednou z největších ekonomik světa, která se svou velikostí vyrovná Spojeným státům americkým.

ALE POUZE
6 %
SVĚTOVÉ
POPULACE

ÚKOL 25

EU VE SVĚTĚ

Tady je několik příkladů toho, co EU ve světě dělá. Vyberte si tři, které jsou pro vás nejdůležitější, a svůj výběr vysvětlete. Své odpovědi porovnejte s odpověďmi spolužáků.

- ☐ EU vede a podporuje mírové rozhovory pro zastavení konfliktů po celém světě.
- ☐ Na celém světě se EU zasazuje o demokracii a dodržování právního státu. Lidská práva jsou pro ni hlavním aspektem jejích vztahů s ostatními zeměmi.
- ☐ Na mezinárodní úrovni je EU zapojena do boje proti terorismu, organizovanému zločinu a nelegální migraci.
- ☐ EU se ujala vedení v celosvětovém boji proti změně klimatu.
- ☐ EU a její členské státy společně představují největší světové dárce rozvojové pomoci. Tento příspěvek znamená obrovské zlepšení situace milionů lidí na celém světě.
- ☐ EU podporuje rozvoj i prostřednictvím obchodu, protože otevírá své trhy vývozu z rozvojových zemí a tyto země motivuje k čilejšímu obchodování mezi sebou navzájem.
- ☐ EU a její členské státy společně představují největší světové dárce humanitární pomoci. Poskytují pomoc na záchranu životů obětí katastrof, uprchlíků a jiných osob, které naléhavě potřebují pomoc.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

EU v roce 2018 upevnila své postavení největšího poskytovatele humanitární pomoci na světě, když darovala částku převyšující 1 miliardu EUR. Humanitární pomoc EU zachraňovala životy při přírodních katastrofách i v rámci konfliktů vyvolaných člověkem na celém světě.

Více se dozvíte na
těchto internetových
stránkách:
europa.eu/!hC96RP

Demokratická změna

Někteří lidé si myslí, že EU je příliš byrokratická a svým občanům vzdálená. Občané zároveň očekávají, že EU bude řešit významné hospodářské a sociální problémy.

EU usiluje o skutečnou demokracii a reformu. Prioritou Evropské komise je nejen navrhovat nové právní předpisy, pouze když jsou zapotřebí a je jasná evropská přidaná hodnota, ale také postupovat transparentně při všem, co dělá. Například všechny klíčové texty o obchodních vyjednáváních mezi EU a Kanadou a mezi EU a USA jsou přístupné veřejnosti.

Více se dozvíte na těchto internetových stránkách:
europa.eu/!Jf98gV

Podělte se o svůj názor!

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

Veřejnost se může během přípravy nového právního předpisu kdykoliv vyjádřit. Komise se i nadále zavazuje, že bude naslouchat vnějším názorům pomocí on-line nástroje nazvaného „Podělte se o svůj názor“:
europa.eu/!rc64DM

ÚKOL 26

DIALOGY S OBČANY

Dialog s občany mezi eurokomisaři a veřejností probíhá v celé EU každý den (europa.eu/!Nj76XK). Jestliže se nemůžete některé z těchto akcí zúčastnit, **proč si neuspořádat vlastní dialog s občany ve třídě?** Skupina tří nebo čtyř studentů představující komisaře si vybere jedno z deseti témat představených v této kapitole. Doma se skupina podrobně seznámí se zvolenou politikou, aby byla schopna odpovídat na dotazy občanů/spolužáků, a připraví si k této politice pětiminutové prohlášení. Jakmile „komisař“ ve třídě představí své krátké prohlášení, následuje patnáctiminutová diskuse mezi komisařem a spolužáky moderovaná učitelem, kdy je prostor pro otázky a odpovědi.

KAPITOLA 1

ÚKOL 1

KDO JE ČLENEM EU?

ÚKOL 3

CO KONKRÉTNĚ ZNAMENAJÍ HODNOTY A ZÁSADY EU

Země, ...	(A) se může stát členem EU	(B) se nemůže stát členem EU
1. která nezaručuje svobodu tisku,		☒
2. která používá trest smrti,		☒
3. která občanům umožňuje, aby protestovali proti vládě,	☒	
4. kde se pravidelně volí parlament,	☒	
5. kde prezident vládne až do své smrti a poté jej nahradí syn nebo dcera,		☒
6. kde politiku určuje armáda, která dokonce může zasáhnout vojenskou mocí do vnitřní politiky,		☒
7. kde jsou lidé považováni za nevinné tak dlouho, dokud o jejich vině nerozhodne soud,	☒	
8. kde existuje jen jedna politická strana, která vládne stále,		☒
9. která chrání menšiny, i když je většina proti nim,	☒	

KAPITOLA 2

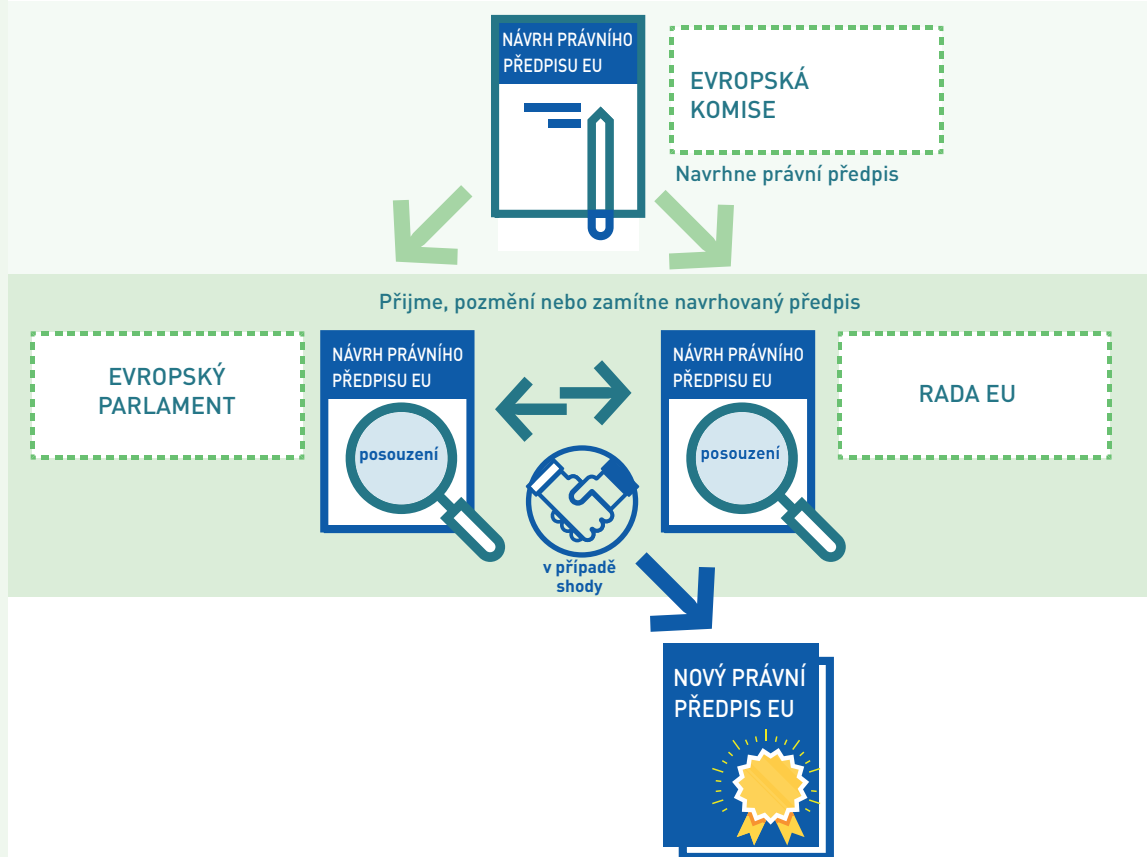
ÚKOL 7

KDO CO V EU DĚLÁ?

Kdo?	Evropský parlament	Evropská rada	Rada Evropské unie	Evropská komise	Evropský soudní dvůr
1. Vypracovává návrhy právních předpisů EU				☒	
2. Schvaluje právní předpisy EU	☒		☒		
3. Skládá se (pouze) z jednoho zástupce/člena za každou zemi EU		☒	☒	☒	☒
4. Je volen(a) občany EU	☒				
5. Plní rozpočet				☒	
6. Zastupuje zájmy občanů	☒				
7. Zastupuje zájmy zemí EU / jejich vlád		☒	☒		
8. Rozhoduje o výkladu právních předpisů EU					☒
9. Určuje obecný směr politiky EU		☒			

ÚKOL 8

VYTVÁŘENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ V EU

ÚKOL 9

KDO JE KDO?

1

Ursula von der Leyenová
Předsedkyně
Evropské komise

2

Charles Michel
Předseda
Evropské rady od
1. prosince 2019 do
31. května 2022

3

Josep Borrell
Vysoký představitel
Unie pro zahraniční
věci a bezpečnostní
politiku a
místopředseda
Evropské komise

4

David Maria Sassoli
Předseda
Evropského
parlamentu

KAPITOLA 3

ÚKOL 13

CO PRO VÁS KONKRÉTNĚ VOLNÝ POHYB ZNAMENÁ?

	Volný pohyb osob	Volný pohyb zboží	Volný pohyb služeb	Volný pohyb kapitálu
1. Mohu si koupit ojeté auto v zahraničí a přivést si ho bez proclení.		☒		
2. V EU mohu cestovat, kam chci.	☒			
3. Mohu studovat v jiné zemi EU.	☒			
4. Moji rodiče si mohou nechat zrenovovat koupelnu od obkladače z jiné země EU.			☒	
5. Rodiče mi mohou poslat peníze do země, ve které právě studuji.				☒
6. Mohu pracovat v jiné zemi EU.	☒			
7. Mohu si koupit zboží on-line z jiné země EU bez proclení.		☒		

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

[STRANA 34]

Tato dvoueurová mince je z Řecka. Známořňuje scénu z mozaiky ve Spartě (z 3. století př. n. l.), na níž Európu unáší Zeus v podobě býka. Európa je postava z řecké mytologie, po níž byl náš světadíl pojmenován.

ÚKOL 14

EVROPSKÉ ZNAČKY

Předpisy EU zavádějí přísná pravidla, pokud jde o označování určitých výrobků, jako jsou potraviny, nápoje a kosmetické výrobky, aby chránila bezpečnost a zdraví spotřebitelů a pomohla jim se správně rozhodovat. Bez správného označení nebude výrobku umožněn vstup na trh.

1

Označení CE je označením bezpečnosti výrobku. Použitím tohoto označení výrobce prohlašuje, že výrobky prodávané spotřebitelům v rámci Evropského hospodářského prostoru splňují evropské právní předpisy v oblasti zdraví, bezpečnosti a ochrany životního prostředí. Evropský hospodářský prostor zahrnuje EU a Island, Lichtenštejnsko a Norsko.

2

Ekoznačka EU se uděluje výrobkům a službám, které mají malý dopad na životní prostředí. Jedná se o dobrovolný systém zavedený právem EU v roce 1980.

3

Energetický štítek EU ukazuje, jak si zařízení stojí na stupnici od A do G podle své spotřeby energie. Třída A (zelená) znamená nejvyšší energetickou účinnost a třída G (červená) znamená nejnižší energetickou účinnost. Jestliže většina zařízení určitého typu dosahuje třídy A, je možné na stupnici přidat až tři další třídy: A+, A++ a A+++.

4

Logo EU pro ekologickou produkci znamená, že tento produkt splňuje pravidla EU pro ekologické zemědělství. U zpracovaných produktů to znamená, že alespoň 95 % zemědělských složek je ekologických.

5

Tři loga kvality EU ukazují vlastnosti potravinářských produktů, které jsou dány zeměpisnou polohou, v níž jsou produkovány, nebo jejich tradičním složením nebo metodou produkce.

ÚKOL 15

KTERÉ ZEMĚ JSOU V EUROZÓNĚ?

☒ Belgie	☐ Chorvatsko	☐ Maďarsko	☐ Rumunsko
☐ Bulharsko	☒ Irsko	☒ Malta	☒ Řecko
☐ Česko	☒ Itálie	☒ Německo	☒ Slovensko
☐ Dánsko	☒ Kypr	☒ Nizozemsko	☒ Slovinsko
☒ Estonsko	☒ Litva	☐ Polsko	☒ Španělsko
☒ Finsko	☒ Lotyšsko	☒ Portugalsko	☐ Švédsko
☒ Francie	☒ Lucembursko	☒ Rakousko	

ZJISTĚTE VÍCE INFORMACÍ O EVROPĚ

ON-LINE KVÍZ – EU A JÁ

Po přečtení této brožurky pravděpodobně víte o Evropské unii více než většina vašich přátel a členů rodiny! Otestujte své znalosti a vyzvěte své přátele k on-line kvízu „EU A JÁ“, který je dostupný na těchto internetových stránkách: europa.eu/!Hq66CD. Schválně, kdo bude mít nejvyšší skóre!

Evropa

Informace o EU, ve všech 24 úředních jazycích EU:

► europa.eu

Evropa pro školy

Výukové materiály, hry a mnohem více o Evropské unii a jejích činnostech pro učitele, děti a dospívající:

► europa.eu/learning-corner/home_cs

Evropský portál pro mládež

Evropské a vnitrostátní informace o vzdělávání, zaměstnání, cestování a mnoha jiných věcech pro mladé lidi:

► europa.eu/youth/EU_cs

EU ve vaší zemi

Informační střediska EU v celé Evropě. Své otázky můžete klást na bezplatné telefonní lince (00 800 6 7 8 9 10 11) nebo e-mailem nebo navštívte středisko ve svém okolí:

► europa.eu/european-union/contact_cs

Historie Evropské unie

Informace a videa o historii EU:

► časové osy EU

europa.eu/learning-corner/eu-timeline/overview_cs

► průkopníků evropského projektu

europa.eu/european-union/about-eu/history_cs

Vaše Evropa

Pomoc a poradenství pro občany EU a jejich rodinné příslušníky:

► europa.eu/youreurope/citizens/index_cs.htm

Dialogy s občany

Tyto akce se pravidelně konají v celé EU:

► ec.europa.eu/info/events/citizens-dialogues_cs

Publikace EU

On-line knihkupectví, které zahrnuje 110 000 titulů a 235 000 PDF a e-knih ve 24 úředních jazycích EU:

► op.europa.eu/cs/web/general-publications/publications

Myslíte si, že je tato publikace užitečná? Napište nám:

► comm-publi-feedback@ec.europa.eu

